elkar

UDA 2023
72. ZENBAKIA
www.elkar.eus

OIHANE AMANTEGI

Cayo Hueso
Amodioaren gertagaiztasunaz

+

TONI HILL

El último verdugo, un asesino en serie sin precedentes

EVA GARCÍA SÁENZ DE URTURI

El ángel de la ciudad, un *thriller* entre Gasteiz y Venecia

IZEN PROPIOAK:

Juan Kruz Igerabide · Felix Arrieta · Miriam Luki · Amaia Alvarez · June Fernandez · Martin Etxeberria · Irati Jimenez · Antton Olariaga · Begoña Arrieta · Aitor Armendariz-Ibarrola · Eñaut Aiartzaguena · Víctor Escandell

8435226189840

IRRIA

Urtean 10 zenbaki
etxeko txikienen artean irakurzaletasuna, sormena eta ahozkotasuna sustatzeko

ipuinak, komikiak, zientziako infografiak, denbora-pasak, jolasak, eskulanak

Egin IRRIAren harpidetza, eta baliatu gure eskaitza berezia: **10 €-ko bonoa** Elkar dendetan erabiltzeko

URTEKO
49€
HARPIDETZA

NON EGIN HARPIDETZA?

- Elkar dendetan
- Katxiporretaren ikuskizunetan
- (0034) 943-30 43 32 zenbakira deituz
- harpidetza@irrienlagunak.eus orrian
- www.irrienlagunak.eus/harpidetza orrian

berria elkar Katxiporreta IRRIEN LAGUNAK www.irrienlagunak.eus

EÑAUT AIARTZAGUENA

elkar liburu-dendak

ALGORTA (GETXO)
Telletxe 11
94 491 66 16

ARRASATE
Erdikokale 14
943 79 78 29

BAIONA
Gouverneurs 9
559 59 35 14

BARAKALDO
Merindad Uribe 14
944 37 22 76

BASAURI
Dr. Jose Garai 11
94 426 13 84

BERGARA
Ibargarai 7
943 76 40 50

BILBO
Licenciado Poza 14
94 443 47 08
Zamudioko ataria Zazpikale
94 416 14 50
Iparragirre 26
94 424 02 28

DONOSTIA
Fermin Calbeton 21
943 42 00 80
Bergara 6
943 42 63 50

GASTEIZ
San Prudencio 7
945 14 45 01
Apraiztarrak 1 Campus
945 14 16 70

HERNANI
Kale Nagusia 30
943 55 15 37

IRUN
Colon pasealekua 8
943 63 17 26

IRUÑEA
Comedias 14
948 22 41 67
Leire 9
948 17 55 38

TOLOSA
Arostegieta z/g
943 67 35 33

OIHANE AMANTEGI

“Gauza bukatugabeek uzten duten zapore horretaz aritu nahi izan dut oraingoan”

Ibaiertzeko ipuina (Elkar) liburuarekin azaldu zen Oihane Amantegi literatur plazara, 2020an, eta bigarren liburua kaleratu du orain: _Cayo Hueso_ (Elkar). Aurrekoa bezala, ipuin luzearen eta nobela laburraren artean dabil hau ere, eta, lehen lanean bezala, kontatzen duena ez ezik, kontaera zaindua da bigarren honen ezaugarri nagusietako bat. Joseba Sarrionandiak egin dio hitzaurrea.

CAYO HUESO
Oihane Amantegi
ELKAR

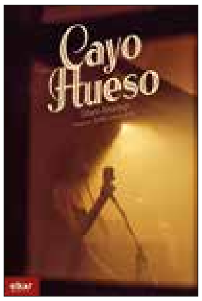

Virgil musika kritikariaren eta Maudey abeslariaren arteko amodio enkontrua kontatzen du liburuak, baina, benetan, amodio enkontruen gertagaiztasuna da sakoneko gaia. Txiripa puntu bat du beti horrek.

Gustatzen zait txiriparena. Horixe delako gaia, bai: zenbat faktore gertatu behar diren aldi berean, egoera jakin batean, pertsona bat ezagutu ahal izateko, eta enkontru hori gerta dadin. Horrez gainera, elkar topatzeko dugun zailtasunaz ere ari da liburua, baita behin, aukera posible guztien artean, enkontru hori gertatzen denean ere. Bakoitza oso bere unibertsoan dago, eta, batzuetan, oso txikia da unibertso horiek konpartitzen duten esparrua, eta konpartitu gabekoa, berriz, oso zabala.

Horregatik kokatzen duzu istorioa Cayo Hueson? Florida hegoaldeko artxipelagoko azken irletako batean, alegia?

Mapan argi ikusten da artxipelago hori zer den. Bizkarrezur baten irudia da hori, eta horko azken harri sol-

tea da Cayo Hueso. Nahiko ezinezkoa da artxipelago hori gertatzea bera ere.

Istorioak eraman zaitu hara, edo kokapenak ekarri dizu istorioa?
Han egona nago, eta zerbait geldituko zitzaidan barruan egon nintzen hartatik. Istorio asko har ditzakeen leku bat da, oso leku berezia.

Atenporaltasun moduko batean bildu duzu kontakizuna. Esate baterako, liburu osoan ez da autorik aipatzen, eta lagundu egiten dute halako detaileek istorioa denboraz kanpo uzten.
Cayo Hueson badago denboraren berri ematen duen elementuren bat, baina gutxi dira. Kontatzen da, adibidez, nola egon zen tren bat, eta urakan batek nola suntsitu zuen. Baina hori bakarrik. Asko despistatzen nau denbora markak sartu beharrak. Istorioan zentratu beharrean, eszenarioari buruz pentsatzera naramate halako elementuek. Kontatu nahi dudana kontatzeko ez ditut behar.

Trama bat badu testuak, baina ez dirudi hori denik liburuaren erdigunea. Zein da motor nagusia zuretzat?
Cayo Hueso eta *Ibaiertzeko ipuina* antzekoak dira horretan. Kontatzen da gauza bat, baina ez da kontatzen dena bakarrik, baizik eta gero horren inguruan zer kontatu nahi den. Desenkontruez aritu nahi nuen oraingoan, eta, batez ere, nostalgiaz; mila milioi aukera posible horiek irekita uzten dituzten galdera ikur horiei buruz, gauza bukatugabeek uzten duten zapore horretaz, eta liburuak kontatzen du ere protagonistek nola gestionatzen duten nostalgia hori. Eta hori kontatu ahal izateko, hor dago maitasun enkontru hori.

Bere burua "kapitain zaharra" izendatzen duen narratzailearen bidez jasoko du irakurleak kontakizun osoa. Oso eite klasikoa du haren kontaerak.
Kosta zitzaidan harekin jotzea. Ahots asko zeuzkan liburuak hasieran, eta pertsonaien bidez egiten zuen aurrera. Xabier Mendiguren editoreak ere bultzatu ninduen hori aldatzera, eta hala hartu nuen kapitainaren figura horri heltzeko erabakia. Oso gustuko nituen aurrez idatzitako paragrafo batzuk solte gelditu ziren horren ondorioz, eta kanpo gelditu dira, azkenean. Dena bildu nuen kapitainaren figurara.

AZALEKO ETA BARRUKO ARGAZKIAK: IÑIGO AZKONA

Idaztearen plazera igartzen da orri bakoitzean. Ikusi egiten da gozatu egiten duzula testuaren erritmoarekin, esaldien egiturekin eta puntuazioarekin lanean. Hala da?
Hor gozatzen dut benetan. Trama eta pertsonaiak eraiki egin behar ditut, ze bestela ez dago istoriorik, eta zerbaitez hitz egin behar dut, eta idazten jarri ahal izateko marko bat behar dut, baina beste elementu horiekin gozatzen dut nik gehien. Hala izan zen *Ibaiertzeko ipuina* liburuarekin, eta, igual, oraingoan gehiago. Oso gustura egin dut azken idazketa. Ozenki irakurtzen dut idatzitakoa beti, eta musika bilatzen diot. Irakurtzea gustatzen zaidana horrelakoa da, eta suposatzen dut norberak idazten duena norberak irakurtzen duenetik doala, edo norberak irakurri nahi lukeenetik.

Bereizgarria da zure kontaera. Zer garrantzi du estiloak zuretzat?
Igual hor dago jarrita esfortzua, baina ez da erabaki kontzientea. Agian nire idazteko modua hori da, edo hori ari da izaten nire lehenengo bi liburu hauetan. Ez duzu pentsatzen, baina, ohartu gabe ere, erabaki hori hartu egiten duzu, azkenean, gauza bati beharrean beste gauza bati eskaintzen dizkiozulako denbora eta arreta.

Gertatutako bizitza bakoitzaren barruan gertatu gabeko bizitza gehiago daudela esaten da liburu amaiera aldeko pasarteetako batean. Hori azaleratzeko modua izan daiteke literatura?
Kasik-kasik uste dut esaldi hori dela liburua. [Liburuan bilatzen du pasartea eta ahots goran irakurtzen du]. "Geratu zaiolako gertatu gabeko bizitza bat oraingo honen barruan, eta batek daki –pentsatzen du Maudeyk– oraindik gertatuko den". Mundu guztiarengan dago sentsazio hori: hau egin beharrean hura egin banu, hori eta beste gertatu balitz... Paralisia eragin dezake galdera horrek, hor trabatuta geratzen bazaizu, ze galdera horiek egin behar ditugu, noski, baina ezin gara galdera horietan etengabe egon. Eta hori ere kontatzen du liburuak.

IÑIGO ASTIZ
Kazetaria

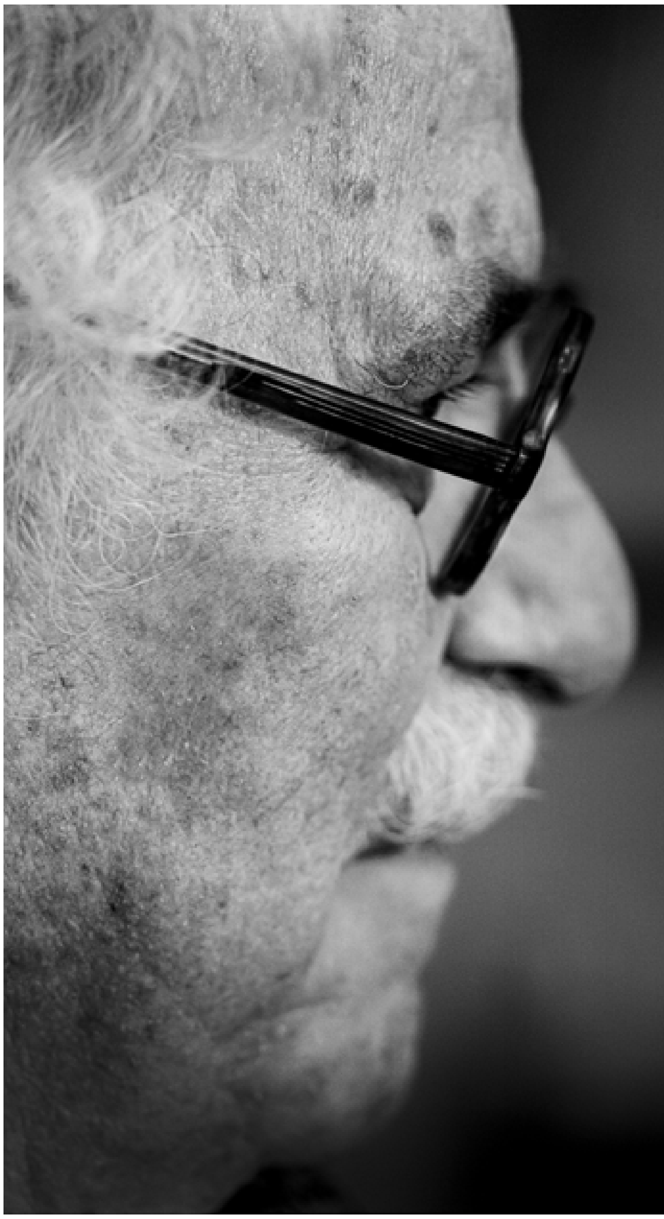

JOAN MARI IRIGOIEN

74 urterekin hil da, bere jaioterri Altzan, Joan Mari Irigoien. 1975ean kaleratu zuen bere lehenengo liburua, *Hutsetik esperantzara*, eta 2022an azkena, *Sorgin-argien ehizan*, biak poesiazkoak; tartean beste 30 bat liburu, gehienak nobelak. Denak aipatuz gero zerrenda hutsa litzateke soslai hau, baina komenta ditzagun batzuk, bere ibilbidearen mugarri izan zirenak bederen.

Oilarraren promesa (1976) izan zuen estreinakoa, Hego Amerikan ikasitako errealismo magikoa sorterriaren txikizioa azaltzeko erabili zuenekoa. *Poliedroaren hostoak* (1983) bere unibertso partikularraren idazlan fundazionala dela esan liteke, eta haren perfekziotzat joko genuke *Babilonia* (1989). *Lur bat haratago* (2000) eleberri historiko monumentalarekin goia jo zuela esan daiteke, baina beste ildo batzuk ere landu zituen, hala nola umorezko nobela (*Kalamidadeen liburua* (1996) eta beste), salaketazkoa (*Arma, tiro, bammm!* (2013) edo bilaketa espiritual baten berri ematen dutenak (batez ere *Orbetarrak* trilogia (2008-2010)); ahaztu gabe gazteentzat idatzi zituenak, olerki-bildumak...

Ingeniaria zen Irigoien formazioz, futbolerako dohain bereziak zituena eta hainbat ogibidetan ibilia (itzultzaile, zuzentzaile, irakasle...). Alabaina, berak garbi zuen idazlea zela oroz gain, zeregin horri eman nahi zizkion bere onenak, eta helburu hori betetzea posible izan zuen Elkar Fundazioarekin egindako hitzarmenari esker (1990etik 2014an erretiroa hartu zuen arte). Gaixotasunak murriztu egin zizkion mintzamena eta mugikortasuna, ez ordea bere alaitasuna, adeitasuna eta gizartearekiko konpromisoa.

Gizon on, dotore, eskuzabal eta umoretsuaren oroitzapena utzi du ezagutu zutenen artean, eta euskal kultura oparo aberastu duen obra eder bezain miresgarria oraingo nahiz etorkizuneko irakurzale guztion eskuetan.

XABIER MENDIGUREN
elkar Fundazioaren izenean

BARREN-BARRENEAN

ERREALISMOAZ HARATAGO

IRATI JIMENEZ IDAZLEA

Idazleak ere badiren lagunen artean behin baino gehiagotan galdetu izan dut, “errealismoaren moda hau noiz bukatuko da?”. Brometan, jakina, ez baitaukat ezer errealismoaren kontra; baina benetan ere bai, egia esatea nahi baduzue, gogaikarria eta apur bat lotsagarria egiten zaidalako gure sistema literarioan nolabaiteko errealismo hertsitik ateratzen den guztiari kasurik ez egiteko edo egiten den guztiari baina bat jartzeko daukagun ohitura tristea. Gutxi idatzi dugulako akonplejatuta gaudenez, gure lehen betebeharra serioak izatea dela iruditzen zaigu eta, tamalez, literatura serioa guretzat oso gauza estua da.

Denboraz, garaikidea izan behar du. Gaiari dagokionez, egunkarietako orrialdeetan agertzen diren kontu potoloei buruzkoa, deitu gerra zibila, euskal gatazka edo emakumeen kontrako indarkeria. Bilatzen den irakurlegoa heldua, kritikoa, jasoa eta ez oso ugaria. Liburu salduak txarrak direnez, hobe lortzen diren irakurleak kasualitatez lortu badira, idazlearen borondatearen kontra ez esatearren. Nobelak edo ipuinak idatz daitezke, baina generoari dagokionez ez dago zalantzarik. Narrazio beltzak, historikoak, fantastikoak, gotikoak, erromantikoak, zientzia-fikziozkoak, misteriozkoak, *thrillerrak*, poliziakoak, distopikoak, eta horien guztien deklinazio infinituak bigarren mailako generoak dira guretzat. Gaur egungo gizartearen nolabaiteko kritika zorrotzak gustatzen zaizkigu. Ia denaren kontra dagoen literatura goresten dugu, zerbaiten alde egotearen saldukeria salatzen duena.

Zenbat maisulan ez ote lituzkeen gure sistemak gutxietsiko! **Jonathan Swift**en *Gulliverren bidaiak* eta **Lewis Carroll**en *Alizia herrialde miresgarrian* ez genituzke kontutan hartuko, erdi haurrentzakoak dirudite eta erdi brometakoak dira. *On Kixote* ere, kanpora. Irakurleen artean arrakasta izan zuen komedia bat? Ezta pentsatu ere. Eta orain askotan aipatzen dugun arren, agur **Orwell** ere bere animalia hiztunekin (*Abereen etxaldea*, Elkar, 1982) eta bere etorkizuneko ergelkeriekin (*1984*, Txalaparta, 2020). **Hemingway**? Ez dut uste meriturik aitortuko geniokeenik. Liburu asko saltzen zituen, eta hizkuntzari bueltak ematen egotea baino gehiago gustatzen zitzaion gauzak kontatzea.

Steinbeckek autore serio bilakatzeko aukera gehiago izango lituzke gure artean. Izan ere, *Las uvas de la ira* kontakizun mitologikoa da, baina giro poetiko sobrenaturalista errealismo sozialaren itxurapean ezkutatu zuenez, uste dut sistema engainatu ahalko lukeela. **Gabriel Aresti**rekin bezala gertatuko litzaiguke, politikoa eta soziala izatearekin konformatuko ginatekeela, sobrenaturala eta mitologikoa ere badela ikusi gabe. Baina gurekin jai lukete **Becquer** erromantikoak –apenas euskaratu gabea– eta **Stevenson** abenturazaleak –*Jekyll Doktorearen eta Hyde jaunaren kasu bitxia* (Erein, 2019) gogoangarriaren egileak–. Jai baita ere **Poe** gotikoak (*Kontakizunak*, Elkar, 2012) eta **Julio Cortazar** fantastikoak (*Antologia apetatsua*, Txalaparta, 2004).

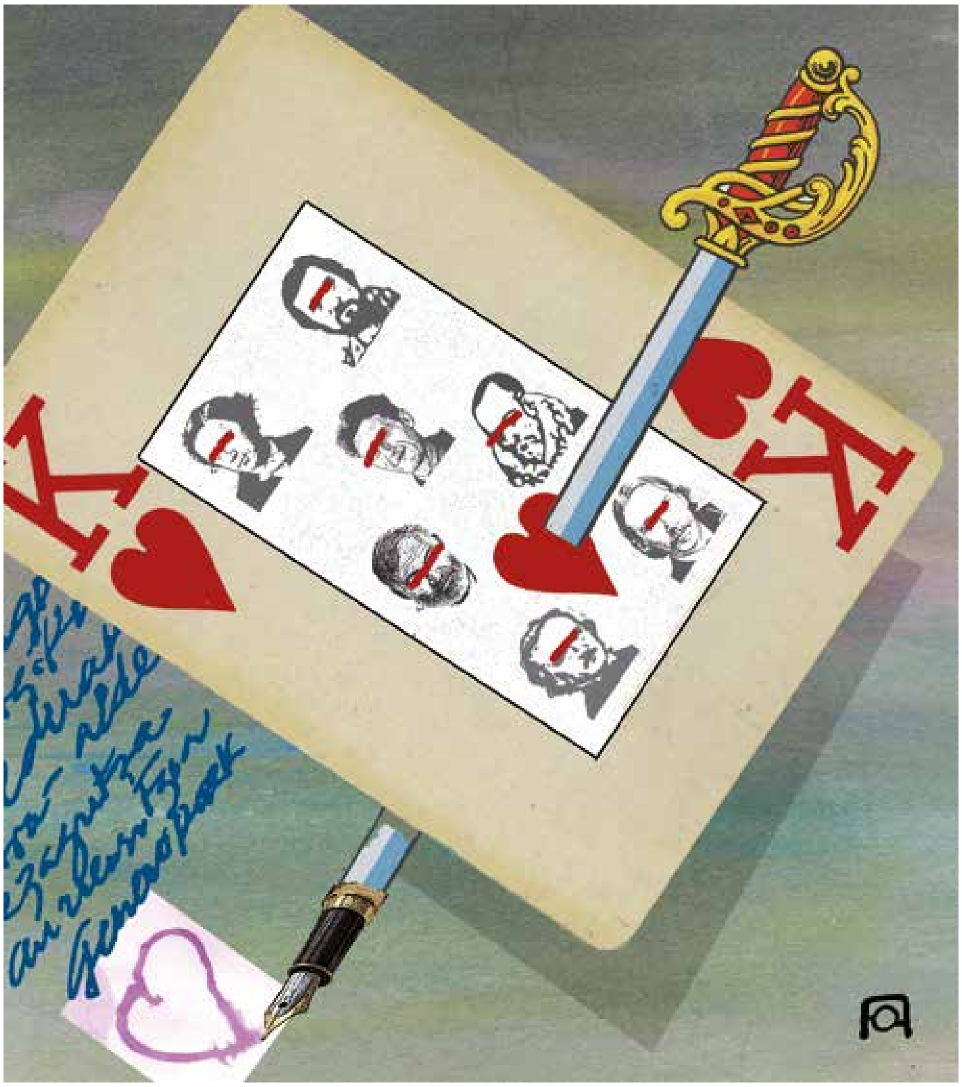

ILUSTRAZIOA: ANTTON OLARIAGA

Ezagutza gehiago eta aurreiritzi gutxiago balitu, gure sistema literarioak jakingo luke honezkero liburu baten meritua baloratzeko orduan generoak ez duela ezer esaten. Bere buruari ezarri dizkion arauen baitan, idazleak noraino eraman gaituen, hori da kontua. Zein da planteatu duen ariketa eta ze mailataraino lortu duen ariketa hori arrakastaz burutzea. Besterik ez. Errealismoaren baitan, egin daitezke errealitatearen ezagutza falta larria erakusten duten ariketa eskasak eta errealismotik kanpo askotan egin dira errealitatea errebelatzen asmatu duten ariketa bikainak. Sobrenaturalismoak ez baitu ukatzen errealitatea, zabaldu egiten du, gizakiok berezkoa dugun dimentsio sobrenaturalari leku egiteko. Gure mitoak, gure fedeak, sinesmenak, superstizioak, eta irudipenak ere errealak baitira, humanoak diren neurrian.

Generoak ez dira hierarkiak. Bideak dira. Eta, bide batetik zein bestetik, literatura ona beti da norabide berean doana: egiarantza. Gerta daiteke denok ezagutzen dugun mundu honetan edo eraman gaitzake existitzen ez den edo existitu ezin daitekeen mundu batera, baina ondo eginda badago, beti izango da egiaren baten jabe eta beti lagunduko digu mundu honetako egiaren bat deskubritzen.

IZENAK ETA IZANAK

TXALAPARTA

Nola esaten da *bollera* euskaraz? Ba al da beste hitzik edo hitz bereziturik emakumeen arteko praktika sexualez aritzeko? Zer errepresentazio egin dira arte adierazpenetan bollerei buruz? Euskal kulturak begiratu al dio desira lesbikoari? Hala bada, non jarri du begia?

Galdera horiei eta beste hainbati heldu diete **Amaia Alvarez** irakasleak eta **June Fernandez** kazetariak liburu honetan, baina ez daude bakarrik, talde-lanean osatutako proposamena baita hau. Zinegoak elkarteak bota zien amua, eta autoreek, ekintzaile feminista ere badirenek, amuari kosk: euskararen eta lesbianen komunitatearen ardatzak nola gurutzatzen diren aztertu dute. Horretarako, lau atal aurkezten dituzte: lehenik, hiztegi edo glosategi labur bat, bolloen komunitateak bere burua euskaraz nola izendatzen duen ikusteko; nolabait, **Aitor Aranak** Txalaparta argitaletxean kaleraturiko *Gay hiztegia* izan dute eredu. Bigarren atalerako, Euskal Herriko talde eta norbanako lesbofeministak elkarrizketatu dituzte, eta haien hitzetan oinarritutako gogoeta bat jaso dute, bolleren komunitatearen eta euskararen arteko gurutzaketak zeintzuk eta nolakoak izan diren jakiteko. Hirugarren atalean, euskal kultura edo arteetan bollerak irudikatu ote diren aztertu dute eta, hala izan bada, zer modutan (diziplina hauek izan dituzte aztergai: dantza, arte plastikoak, antzerkia, bertsolaritza, ilustrazioa, musika, literatura eta ikus-entzunezkoak). Azken atalean, "Lesbosetik gatoz" izenekoan, bollerei buruz diharduten euskal idazle, musikari, irudigile, bertsolari eta artisten sorkuntza-piezak bildu dituzte. Liburuan argi geratzen denez, komunitate bolleroan hegemonia linguistikoa arrakalatu egin da azken urteetan, eta ontzat ematen da euskarak militantziarako duen potentzialtasun politikoa. Horrela, liburu honek tresna bat izan nahi du: euskal bolleren identitate eta praktika linguistikoen erradiografia oso bat eginez, hizkuntza minorizatuaren eta sexu-disidentziaren intersekzioen ertz askotarikoei argia, ahotsa eta plaza eman nahi die, ikusgarritasun lesbikoaren mesedetan.

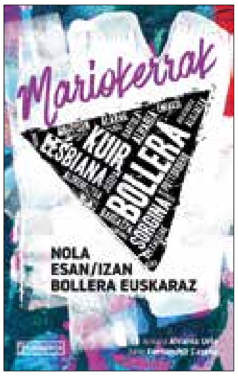

MARIOKERRAK
NOLA ESAN/IZAN BOLLERA EUSKARAZ
Amaia Alvarez Uria
June Fernandez Casete
TXALAPARTA

ARGIALDIAK

SUSA

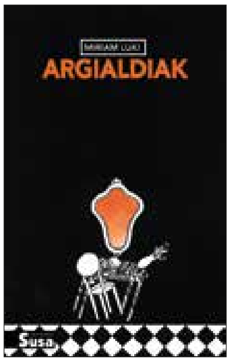

ARGIALDIAK
Miriam Luki
SUSA

Ogiaren usaina eta izuarena. Hitzen pisua eta iraganarena. Nola eraman guztiak gorputz bakarrean? Zer esan merezi izan ote duen jakin nahi duenari? Zer prestatu azkena izango den afari handirako? Noraino garen ahizpa eta zenbat gehiago iraun dezakeen ihartzen utzitako laguntasunak; zenbat trago izango ziren denera, zenbat airean kiskalitako hegazkinak, eta bidean geratutako deiak eta bisitak. Gisa horretako galderak dabiltza **Miriam Lukiren** estreinako ipuin liburuko protagonisten buruetan. Bederatzi ipuinez osatutako bilduma da, eta denetan dago argialdiren baterako tartea, pertsonaietako baten bat-bateko argitasunerako lekua. Norari ia egunero etortzen zaio gustuko ez duen bisitari bat okindegira, aspaldiko norbait gogorarazten diona; Ernestinari kide batek deituko dio señoraren etxea garbitzen ari dela, berak zaintzen duen andrea hil egin dela esateko; hitzen inbasio baten ondorioz burua handituko zaio beste ipuin baten protagonistari; Maitek azken aldiz egingo du urteetan errepikatu den bidaia luzea, oraingo honetan bakarrik; azken souffle bat prestatuko dio bikotekideari Amaiak, **Artemisia Gentileschiren** koadro bat ikusi ostean; lagun batekin elkartzeko proposamena jasoko du Inesek, eta ezingo dio ezetzik esan; gutun bat idatziko dio ama batek aspaldi ikusi ez duen alabari, zerbait gertatu delako etxean, baina noiz ez da zerbait gertatu etxe horretan?; emakume bat alokatutako autoan helduko da familiaren etxera hainbat urte pasa eta gero; egoitzaz mugituko dute hegazkin istripuen bideoak ikustea gustuko duen andrea. Maitale, lagun, senide zein klase arteko harremanen ertzak behatu ditu idazleak bederatzi kontakizun hauetan, nola, isiltzearen isiltzez, zerbait pitzatzen den azkenean eta tartetik argi-zirrinta bat sartu, joan edo geratu, ezinbestean erabaki behar ez dela ohartuz.

EVA GARCÍA SAENZ DE URTURI

Vuelve Eva García Sáenz de Urturi y lo hace con otra novela de la serie Kraken, una esperada historia que destila el excitante pulso de un thriller hilado con esmero. Vuelven las calles de Gasteiz y se estrenan los canales de Venecia, sus museos, sus galerías y todo su carisma.

EL ÁNGEL DE LA CIUDAD
Eva García Saenz de Urturi
PLANETA

¿Qué se va a encontrar el lector o la lectora que se asome por primera vez a sus libros en *El ángel de la ciudad*?, ¿y quien ya sigue la serie Kraken?
Es mejor que comiencen por el primero de la trilogía de la ciudad blanca, *El silencio de la ciudad blanca*, o al menos, por *El libro negro de las horas*.

¿Hasta qué punto influye el público lector en la decisión de escribir un nuevo libro?
En ese sentido, soy yo quien decide cuál va a ser la próxima novela que escriba. Verás, comprometerme a escribir un libro supone que el próximo año o año y medio de mi vida voy a estar al cien por cien con una historia, y para que eso ocurra, la decisión y la elección de la historia ha de venir siempre de dentro.

¿Cómo vive su ciudad natal desde que escribe sobre ella?
Escribo y describo Vitoria-Gasteiz desde el homenaje, desde el amor a mi ciudad y a mi tierra, en ese sentido, el hecho de haber escrito cinco novelas ambientadas aquí supone para mí una capa emocional más en algunos escenarios como la casa de Kraken, la almendra medieval o la Senda.

¿Por qué ha elegido Venecia?
En mis novelas siempre es la trama la que lleva al escenario. En el caso de *El ángel de la ciudad*, la trama de falsificación de unos lienzos de Dalí me llevaba inevitablemente a Venecia, repleta de galerías y museos.

¿Cuál es la fase de construcción de una novela que más disfruta?, ¿y la que más le cuesta?
Todas se disfrutan, la parte de documentación y de búsqueda de personajes, trama y escenarios está muy abierta a las sorpresas, a los viajes y a las conversaciones con expertos o con lugareños. Después está la parte más creativa, aunque hablar de planificación o escaletado de escenas pueda parecer muy cerebral, en realidad es cuando creo la historia desde cero y decido lo que va a ocurrir y en qué orden lo presento. Después viene la fase del primer borrador, la cual disfruto mucho y permito la improvisación y la imaginación y después los sucesivos borradores, entre cuatro y ocho, dependiendo de la complejidad y el número de subtramas.

© SOLE HAFNER

"Escribo y describo Gasteiz desde el homenaje, desde el amor a mi ciudad y a mi tierra"

¿Hasta qué punto le inspira la vida real, las personas reales?
No suelo incorporar personas reales a mis novelas, me supone mucha más libertad crearlas desde cero y atribuirles los rasgos que más van a brillar en base a la trama.

¿Diría que estamos viviendo el boom del thriller vasco?
Estoy orgullosa de que mis novelas ambientadas en Vitoria-Gasteiz se lean en veintipico idiomas y en cuarenta países. Me resulta muy gratificante estar contribuyendo a que mi ciudad se conozca y a que las rutas turísticas de mis novelas atraigan desde 2016 a lectoras y lectores de todo el mundo.

TERESA SALA
Periodista

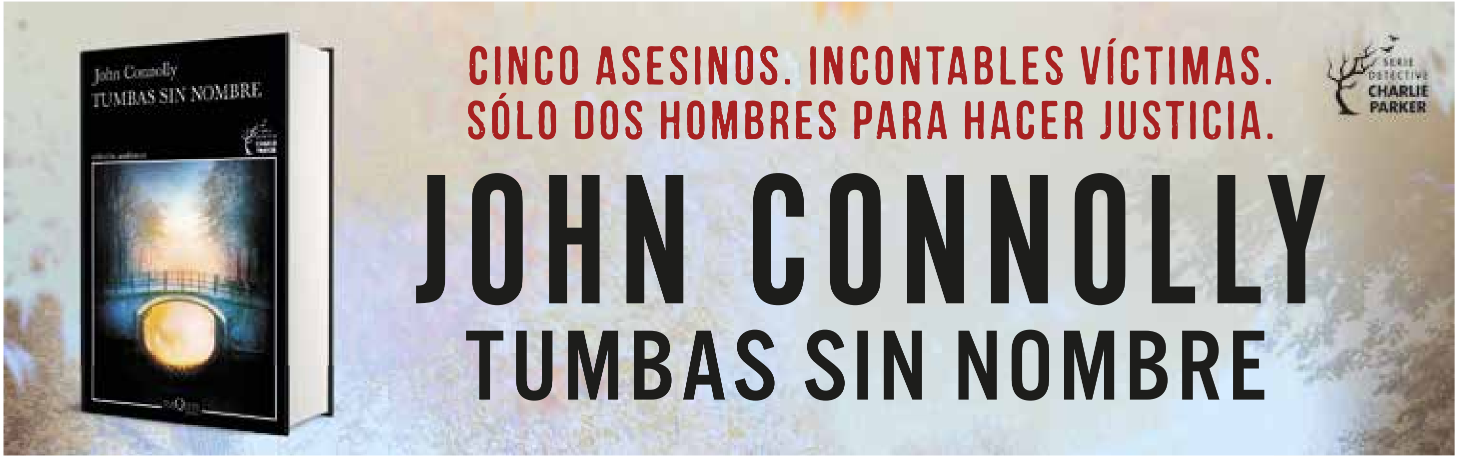

EUSKARAZKO LEHEN POLIZIA-ELEBERRIA

EREIN

Hirurogeita zortzi urte igaro dira **Jose Antonio Loidi Bizkarrondo**ren (Errenteria, 1916 - Irun, 1999) *Hamabost egun Urgainen* lehenengo aldiz argitaratu zela, eta jende oso gutxik daki hura izan zela euskaraz idatzitako lehen polizia-eleberria. Liburua mugarria da euskal literaturaren historian, eta are, egun ere irakurleen arreta piztu ohi duen generoan. Euskaratik beste hizkuntzetara egindako itzulpenen zerrendan dagoelako ere bada esanguratsua, katalanera itzuli baitzen 1961ean.

Urgain izeneko herrian kokatu zuen istorioa Loidik. Herri baketsua da Urgain, baina herri baketsuenetan ere gertatu ohi dira gauza ikaragarriak. Galde diezaiotela, bestela, kanposantuko arduraduna den Txomini: hildako bat lurperatzeko prestaketak egiten ari dela, tiro baten hoska ikusi dio aspaldi hobiratutako emakume baten gorpuari. Nork egin zion tiro? Garaidi izeneko gazte batek hartuko du bere gain ikerketaren ardura. Hura da, beraz, istorio honen protagonista eta lehen euskal detektibea. Honela deskribatzen du egileak: "Bere buruz lapur eta eraile bila jarduten dena. Oso azkarra eta gauza hauetara ohitua".

Edizio berri honetarako, aldaketa batzuk egin ditu Erein argitaletxeak, hala nola, ilustrazioak kendu ditu, eta azal berri bat egin dio **Kristina Fernandez**ek. Bildumaz aldatu dute, gainera; polizia-eleberria izanik, *Uzta gorri*ra igaro da –azken honek nobela beltzak eta misteriozkoak biltzen ditu–. Aurreneko edizioetan egin diren gaizki ulertuak eta akatsak zuzendu dira; Ereinek gaur egungo irakurleek arazorik gabe irakur dezaten finkatu nahi izan du 1955eko testua, **Loidi**ren eta gure hizkuntzaren orduko doinua eta kolorea galdu gabe.

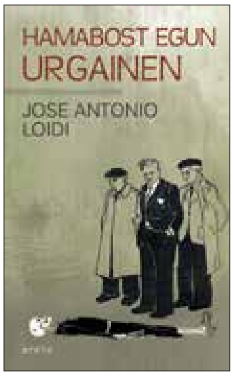

HAMABOST EGUN URGAINEN
Jose Antonio Loidi
EREIN

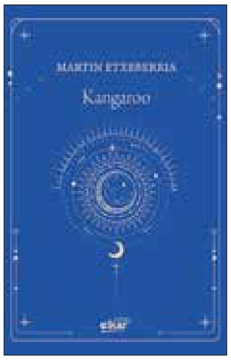

KANGAROO
Martin Etxeberria
ELKAR

ELKAR

KANGAROO

Martin Etxeberriak bere bosgarren poesia liburua plazaratu berri du, *Kangaroo*. Hein batean, aurreko lanean (*Winston*, 2018) irekitako bidean sakondu du oraingoan.

Liburuaren sarreran egileak argitzen digun bezala, **Cook** kapitaina Australiara iritsi zenean, bere espedizioko botanikoak, jauzi handiak egiten zituen piztia seinalatuz, haren izenaz galdetu omen zien bertakoei, eta hauek "Kan ghu ru" erantzun. "Kangaroo" bataiatu eta hala ezagutzen dugu geroztik delako animalia hori, nahiz "Kan ghu ru" hitzek "Ez dizut ulertzen" esan nahi omen duten hangoen hizkuntzan.

Pasadizoaren umorea gorabehera, zerbait esan nahi digu poesiaren izaera paradoxikoaz; izan ere, gauzen izendatze esentzial moduan ikusi ohi dugu poesia, tribuaren berbei beren esanahi jatorrizkoa emate bat, mundua eta bertako izaki guztiak birbataiatze moduko bat. Baina, aldi berean, ilunak egiten zaizkigu maiz poeten hitzak, erdizka ulertzen ditugu eta beste erdia asmatu, zuzen ala oker.

Egileak ere ez duela mundua ulertzen adierazi nahi digu nonbait, ezta bere burua ere, mundu horren ispilu hutsa den unetik. Eta beraz, **Cook** eta enparauen antzera, hitz asmatu eta okerrez bataiatzen dituela hau eta bestea, zehazki hori ez dela jakin arren.

Martin Etxeberria, bere poeta-ibilbide osoan, akrobataren soka gainean ibili da orekan, ohikotasunaren eta surrealismoaren artean. Eguneroko gertakariak hartu ohi ditu kantagai, baina misterio aire batez jantzen ditu gero, bizitzari arruntetik duena kendu eta mirarizkotik duena azpimarratzeko bezala, bere ilunpetik erakargarri zaiguna ospatzeko: sexua, alkohola, gaua…

TONI HILL

***El último verdugo*, publicada por Grijalbo, es la nueva novela de Toni Hill (Barcelona, 1966). Este autor, que combina calidad literaria con sofisticados argumentos, se adentra en la mente de un asesino en serie que mata a sus víctimas con un garrote vil. La prestigiosa criminóloga Lena Mayoral formará parte de una investigación que le complicará la vida hasta extremos insospechados.**

©ISMAELTATO

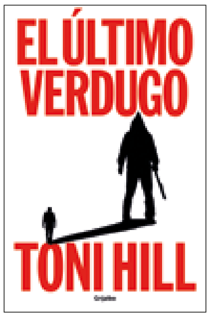

EL ÚLTIMO VERDUGO
Toni Hill
GRIJALBO

Nos encontramos con un asesino en serie para los que, como se señala en la novela, no hay estándares.
Sí, en ninguna de mis novelas anteriores había abordado el personaje clásico del serial *killer* y me atraía mucho acercarme a una personalidad perturbada, trabajarla desde un punto de vista literario e intentar reflejarla en toda su complejidad.

Lena Mayoral es una criminóloga que ha obtenido un gran éxito como escritora. Su fama va a llevarla a colaborador con los Mossos d'Esquadra y, por supuesto, su vida se va a complicar, ¿verdad?
¡Las vidas de mis personajes siempre se complican mucho! Pero Lena tampoco es una persona sencilla. Es obstinada, muy trabajadora, una profesional consciente de su valía, capaz de desafiar a la autoridad, y a la vez solitaria, frágil por dentro, mucho más vulnerable de lo que parece.

Barcelona forma parte del mensaje que quiere trasmitir el psicópata.
Hacía mucho que no tomaba la Barcelona actual como escenario principal de una novela y me apetecía volver a ella. El psicópata juega con los escenarios de la ciudad dentro de su fantasía, y eso me ha permitido mostrar rincones algo desconocidos de una ciudad que en los últimos años se halla sumida en un profundo proceso de cambio, algo que nunca puede hacerse a gusto de todos.

El personaje de Lena le permite hablar del mundo editorial, que también da mucho de sí.
El mundo editorial es uno de los más desconocidos para quienes no forman parte directa de él, incluidos algunos autores, periodistas culturales y libreros. Ha logrado conservar un cierto glamour y me parece bien que así sea, pero a veces no puedo resistirme a descorrer un poco ese telón de terciopelo y atisbar hacia un interior que es mucho menos lujoso…

Es una novela que se ciñe al género negro, pero usted no prescinde de ciertos toques de humor.
El humor está presente en la vida, por suerte. Y la ironía a menudo se revela como un arma imprescindible para describir una realidad que a veces adopta tintes absurdos. Yo no podría vivir sin reírme, o al menos sonreír, y creo que tampoco puedo escribir sin ese ligero toque de humor que surge incluso en los momentos más descarnados.

La estructura de la novela contribuye a que la novela tenga mucho ritmo.
Sí. Tuve claro desde el principio que estaba escribiendo un *thriller* y que el ritmo debía ser muy marcado. La dificultad estribaba en lograr esa agilidad sin renunciar al estilo y a la profundidad de la trama y de los personajes. El ritmo rápido no debería ser sinónimo de superficialidad.

TXANI RODRÍGUEZ
Periodista

JUAN KRUZ IGERABIDE

Gogoeta pertsonal literarioak bildu ditu Juan Kruz Igerabidek (Aduna, 1956) *Ura saltoka* saiakeran. Naturaz eta kulturaz hausnartu du bizipen pertsonaletatik abiatuta eta gogoetak osatu ditu bizi osoan zehar bidaide izan dituen erreferentzia teoriko, literario eta filosofikoekin.

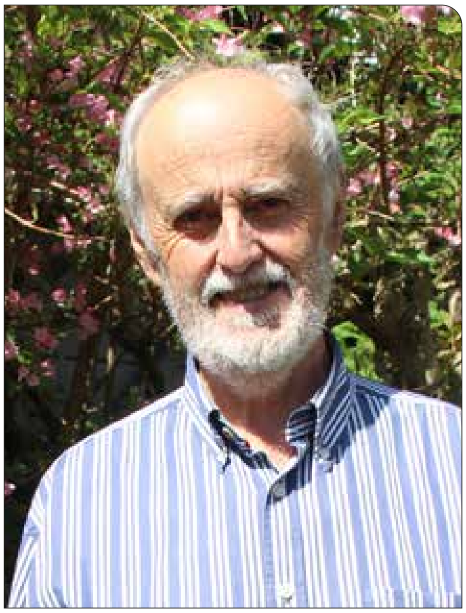

© JON MIRANDA

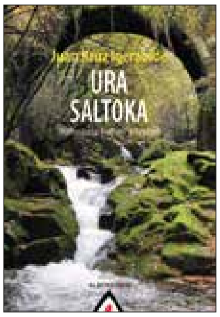

URA SALTOKA
NATURA ETA KULTURA JOLASEAN
Juan Kruz Igerabide
ALBERDANIA

Bazenuen gaztetan mendiarekiko eta naturarekiko sentsibilitatea, baina gaztaroan eman zenuen saltoa ekologismora. Zergatik?
Bai, internazionalismo proletariotik naturismora. Unibertsitate garaian giro oso erradikal batzuk ezagutu nituen, eta nik esaten dudan gisan, "taldekeria" bortitzagoan ibili nintzen. Giro horretatik nentorren. Trantsizio garaia etorri zen, eta hein handi batean, niretzat behintzat, hondoratze ideologikoa etorri zen. Nire inguruan jende askok drogara jo zuen. Nik, ordea, mendian eta basoan sentitzen nuen betetasuna, sumatu nuen bizigogoa naturatik zetorkidala. Aurretik banekarren natura eta yogarekiko zaletasuna eta gehiago sakontzen joan nintzen, irakurtzen eta praktikatzen. Bilaketa bat hasi nuen gaurdaino iraun duena.

Beti hartu nahi izan du gizakiak natura mendean?
Gizakiok natura esaten dugunean, normalean natura bezatu bat nahi dugu, gure mendera eta kapritxora daukaguna. Gure kultura garatzeko natura manipulatu egiten dugu, askotan, naturarekiko harmonia bera galduz. Nahikoa ebidentea da ez diogula naturari bere lana egiten uzten. Baina gu saiatu izanagatik ere, menderaezina da natura. Uste dut kulturak aukera ematen digula naturari den bezala begiratzeko. Kultura begiak dira, belarriak dira, natura bera kaptatzeko modua.

Literaturak ere balio du natura behatzeko?
Bai, noski. Nik naturan arnasa hatzen dut. Hartu eta bota. Hori bukatzen denean, akabo. Ume jaioberriei begiratzea besterik ez dago, arnasa hartzen dute, bihotza mugitzen zaie, taup-taup, hor erritmoa dago, eta horrekin batera emozioak agertzen hasten zaizkie. Umea zinkurinka hasten denean poesia egiten hasten da. Zientifikoak esango dizu erreflexuak direla. Baina nik diot erritmoak daudela hor; nik poesia ikusten dut hor.

Liburuaren azken aldera, gaur egungo gaiei gehiago lotzen da eta itomena atzematen zaizu.
Bai. Izan ere, bat digeritzen hasterako hurrengoa datorkigu. Ez digute denborarik uzten. Hain bizkor joate horrek buruari ez dio uzten bere patxada gauzak aztertzeko. Nik ikuspegi zabalago batekin ikusi nahi ditut gauzak. Higieneagatik besterik ez bada ere, bertsio ofizialetik kanpora dagoena ere jakin nahi dut, interesatzen zait. Pandemia, faxismoaren gorakada, gerra, prezioen igoera... aurrean dauden indar hauek etsitzeko modukoak dira, eta okerrena da lepotik nori heldu ere ez dakigula azkenerako. Guztia algoritmo batek sortutakoa dela dirudi. Datuek berez pentsatzen al dute ba?

Guzti honen aurrean zein proposamen luzatzen duzu?
Segi begiak irekita. Segi zure burua zaintzen. Segi naturarekin kontaktuan. Segi irakurtzen. Segi ikuspegia zabaltzen. Berdin dio kondenatzen bazaituzte. Badakit nik liburuan esandakoekin jende asko ez dela ados egongo. Ni neu ere agian ez, hemendik hilabete batera. Baina niri barrenak askotan gauza askorekin ezetz agintzen dit. Barruko sena entzun eta horri jarraitzen diot nik. Urak errota martxan jartzen duen bezala, liburu honekin nire interesik handiena izan da buruaren errotak martxan segitzea. Ez nireak bakarrik, baita ingurukoenak ere. Saia gaitezen jartzen dizkiguten kabestruetatik kanpora begiratzen eta gure senari jarraitzen.

JON MIRANDA
Kazetaria

SALITRE EN VENA

Podemos pasar horas con la vista en el mar, en el ir y venir de embarcaciones, la chavalería que se zambulle en el agua o las gaviotas que sobrevuelan el litoral. Nos acaricia una suave brisa mientras el golpeteo de las olas marca el paso del tiempo. Si nos acompaña un buen libro, la experiencia adquiere categoría de excelsa.

Enseguida recordaremos alguno de los clásicos marineros que dejan huella. Obras inmortales como *Altxorraren Uhartea* o *La isla del tesoro* (**R.L. Stevenson**), *El viejo y el mar* (**E. Hemingway**), *Moby Dick* (**H. Melville**), sagas como las dedicadas por **Emilio Salgari** al Corsario Negro o los cómics de **Hugo Pratt** protagonizados por Corto Maltés, y, por supuesto, novelas de imprescindibles como **Julio Verne**, **Joseph Conrad**, **Jack London**…

En Euskal Herria varias generaciones se han hecho a la mar enrolados como grumetes en los libros de **Pío Baroja** (*Pilotos de altura*, *Las inquietudes de Shanti Andia*…) o con los pescadores de *Kresala*, la novela de **Txomin Agirre**.

Lejos de agotarse con los clásicos, la llamada del mar se renueva con cada ola de títulos que alcanza las librerías. La vieja lucha entre el ser humano y el animal icónico, por ejemplo, ha recibido una vuelta de tuerca en *El libro del mar*, una crónica de **Morten Stroksnes** sobre la caza de un tiburón boreal.

Sin abandonar el mundo de la crónica y con un pie ya entre los clásicos, *Relato de un náufrago*, de **Gabriel García Márquez**, describe el ascenso y caída de Luis Alejandro Velasco, tras pasar diez días a la deriva en una balsa. Hablando de clásicos, *El mundo de Homero*, de **John Freely**, propone un fascinante viaje por el Mediterráneo tras las huellas de la Ilíada y la Odisea. Y si preferimos los carámbanos a las aguas templadas para una travesía real pero no menos mítica, debemos optar por *Endurance*, de **Alfred Lansing**.

Dentro de la pura ficción, *Brighton Rock*, novela de suspense de **Graham Greene**, contrapone el veraneo despreocupado y los bajos fondos que conviven en una ciudad playera. Claro que, para playa de novela negra, *La playa de los ahogados*, de **Domingo Villar**, un arenal gallego al que el mar escupe sus víctimas.

Las vacaciones costeras protagonizan algunas de las novelas de **Virginia Woolf**, sobre todo la renombrada *Al Faro*. No son vacaciones, pero sí estancias prolongadas en islas o embarcaciones las que dan vida a obras de **William Golding** como el clásico *Eulien ugazaba* o *El señor de las moscas* y a la trilogía marítima iniciada con *Ritos de paso*.

Otros mares más cercanos aparecen, por ejemplo, en *Baleen berbaroa* o *Voces de ballena* y, en general, el universo literario de **Edorta Jimenez**; en el cómic *Helize* de **Mikel Begoña**; en la exhaustiva *Naufragios en la costa vasca 1976-2016*, de **Ana María Benito** y **Javier Mazpule**; o en las obras del género negro que firman autores como **Ibon Martín**, **Alaitz Leceaga** o **Mikel Santiago**.

ARANTXA IRAOLA
Kazetaria

FELIX ARRIETA

Zaintzaren hariak. Oihal berri baterako bideak ehuntzen **liburuarekin Deustuko Unibertsitateko Gizarte Laneko graduko irakasle Felix Arrietak (Donostia, 1982) gakoak eman nahi izan ditu egun zaintza sistemak dituen gabeziak ikusten laguntzeko eta sistema osoago baterako urratsak nola egin daitezkeen iradokitzeko.**

“Gure ongizate sistemak ez du zaintzaren gaia inoiz erdigunean jarri”

© ELKAR

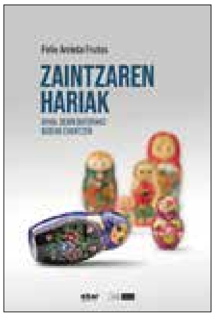

ZAINTZAREN HARIAK
Felix Arrieta Frutos
ELKAR

Zerk bultzatu zaitu lan hau egitera?
Nik beti eduki dut gizarte zerbitzuen sistemarekiko kezka, uste dut erronka zabalak dauzkala, hobetu beharreko aldeak, eta pandemiaren ondorenean uste dut, gainera, gai horren gaineko kezka zabaldu dugula esparru guztietara. Horretan ere onartu beharra dago mugimendu feministak egin duen eta egiten duen lana, eta uste dut momentu egokia dela eztabaida hori zabaltzeko bidean beste aletxo bat jartzeko.

Zein aldagaik erakusten dute ondoen egungo sistema ez dela aski sendoa?
Badago aldagai nagusi bat: gure ongizate sistemak ez du zaintzaren gaia inoiz erdigunean jarri. Zergatik? Urte askoan ongizate estatuaren eredua eraiki da gizon zuri langilearen ereduaren gainean. Emakumeak egiten zuen etxeko lana, zaintza lana, eta emakumeek lan mundurako pausoa egin dutenean egoera hori ez da aldatu. Horrek oso ageriko jarri du zaintzaren gaineko eztabaida hori zabaldu beharra. Gainera, gurean orain arte horretarako elementu nagusiak ematen zituen sistemak, gizarte zerbitzuenak, badauzka arazo egiturazkoak.

Zein dira nabarmenenak?
Nik askotan aipatu izan ditut bi termino. Erkidegoan, baita Nafarroan ere, gizarte zerbitzuen arloan *mataza* handia daukagula esan izan dut, erreferentzialtasun falta izugarri bat; uste dut klabeetako bat hori dela. Gero sistemaren gobernantzan ere ez daukagu sistema bakar bat; osasun sistemaren eta gizarte zerbitzuen artean elkar ekintza handiagoak sortu behar dira, eta gobernantza eredua aldatu behar da gizarte zerbitzuetan sistema helduago bat izateko, osoagoa. Aurreko liburu batean *artxipelagoa* terminoa aipatu nuen, eta artxipelago hori desegin egin behar da: sistemari gorpuzkera bat eman behar zaio.

Liburuan zer kontatu nahi duzun ondo azaltze aldera, pertsonaia bat asmatu duzu; zaintza beharrean dagoen emakume bat...
Bai, Koro da. Koro nik ezagutzen ditudan hainbat pertsonaren batura da. Liburuan Koro Donostiako Gros auzoan bizi da, eta Kororengan ikusten dugu zer gertatzen zaion adineko pertsona bati zaurgarri izaten hasten denean, bere burua ahulago ikusten duenean… Haren kasuari begira ikusten dugu zer den berreraiki behar duguna.

Zein dira hor aurrera egiteko gakoak?
Nik hor bereiziko nituzke epe luzea eta epe ertaina. Epe luzera beste erakundetze bat behar dugu, eta uste dut eztabaida hori egiteko momentua dela. Horrek luze jo dezake. Epe motzera begira, ordea, toki mailak aukerak eman diezazkiguke beste modu batean artikulatzen hasteko arreta; hori egin daiteke osasun sistemaren eta gizarte zerbitzuen artean adostasunak lortuta eta erreferentzia bakarrak sortuta, azkenean ez dezagun pertsona mareatu; administrazioa jar dezagun pertsonen zerbitzura, eta ez alderantziz.

ARANTXA IRAOLA
Kazetaria

KABIR BEDI

HISTORIAS QUE DEBO CONTAR

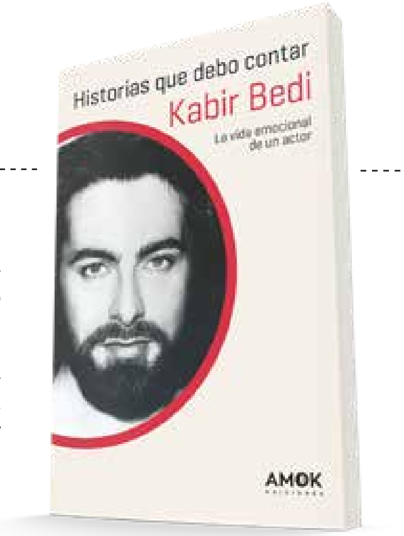

El actor **Kabir Bedi** ha publicado su autobiografía, un libro en el que recuerda su dilatado periplo profesional en el cine y la televisión, así como los azarosos avatares de su vida privada. “Mi vida ha sido una montaña rusa de emociones”, confiesa. Al leer este libro, tendremos la sensación de volar con él.

De hecho, pocas veces tendremos a nuestro alcance una autobiografía tan honesta. Kabir Bedi (1946) fue el inolvidable Sandokán en la serie que, emitida en las televisiones públicas española e italiana, se convirtió en un fenómeno social en los años 70 del siglo pasado. En este libro ha desnudado su alma, hasta el punto de narrar, no solo su carrera de estrella internacional, sino también las tragedias que le han sobrevenido, los grandes amores atormentados y el sabor, a menudo amargo, del éxito.

Detrás de una fachada deslumbrante hay un hombre íntegro y vulnerable que ha intentado conciliar sus valores, su espiritualidad y sus afectos con sus propias ambiciones. Y que ha tenido que convivir con las leyes, a menudo cínicas, del mundo del espectáculo, desde Bollywood a Hollywood, pasando por Europa.

Por las páginas de *Kabir Bedi, historias que debo contar* veremos desfilar a grandes personajes de la historia del siglo XX, como los Beatles, los Gandhi, **Federico Fellini**, el Dalai Lama y **Bertolucci**, entre otros.

Quien se acerque al libro disfrutará de una buena biografía, con contenido. Conocerá o revivirá el fenómeno Sandokán y verá cómo funcionan Bollywood y Hollywood detrás de las bambalinas. Por si todo ello fuera poco, tendrá acceso al sijismo, budismo e hinduismo a través de un actor educado como monje en su infancia, descendiente del creador del sijismo, cuya madre inglesa alcanzó el más alto rango en el budismo y cuyo padre fue filósofo espiritual.

HISTORIAS QUE DEBO CONTAR
Kabir Bedi
AMOK EDICIONES

BLACK IS BELTZA,
LAU KANTUKO BINILOA

Honez gero ozen esan dezakegu, batere zalantzarik gabe: ez dago euskal kulturan Fermin Muguruzaren Black is Beltza bezain zabal hedatu den unibertso sortzailerik. Luzemetraia bi, komiki liburu bi, erakusketa, diskoak… Eta, unibertsoa dela erakutsiz, zabaltzen jarraitzen du. Oraingo honetan lau kantuko binilo bat kaleratu du, beste behin ere euskaratik abiatuta kalitate handiko proiektua internazionala eta multikulturala dela agerian utzita.

Maxiaren A aldean El Gran Silencio taldea aurkituko dugu. Mexikotik dator bere cumbia-vallenato-ipar punkekin eta Fermin beraren kolaborazioarekin. Eta, bestetik, **Joseba Irazokik** *Sarri, Sarri, Kriston martxa dabil* kanta mitikoaren bertsio apoteosiko bat ondu du. Beratarrak bere ubide musikalera ekarri du Kortaturen doinurik dantzatu eta kantatuena. Emaitza txundigarria da.

B aldean, berriz, kantu bi gehiago topatuko ditugu. Batetik, **La Basu** (Euskal Herria), **Wöyza** (Galiza) eta **TESA** (Pais València) emakumezko raperoek beraien powerra aldarrikatu dute, hiru hizkuntzatan aldarrikatu ere, *Rap is Beltza* abestian.

Bestetik, *Bizitza triste eta ederra* aurkituko dugu, Negu Gorriaken *Ustelkeria* (1996) diskoan agertu zen kanta, **Iñigo Muguruza**ren ahots eta gitarrarekin. Orain, *hip hop* erritmo indartsu batekin hornituta, Iñigo anaia zenduaren etaFerminen arteko topaleku bihurtu da.

Maxi honen aurretik, Black is Beltza proiektuaren baitan disko bi gehiago kaleratu dira, pelikula bietako soinu bandak alegia: *Black is beltza* (2018) eta *Ainhoa* (2022). Azken hori biniloan ere plazaratu da, lp bikoitza osaturik.

BLACK IS BELTZA 2. AINHOAK AURKEZTEN DU
Batzuk
ELKAR-TALKA

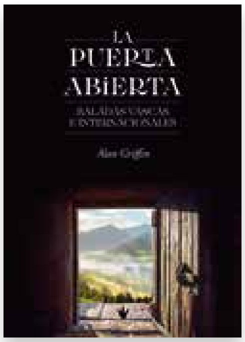

LA PUERTA ABIERTA
BALADAS VASCAS E INTERNACIONALES
ALAN GRIFFIN
AZTARNA

LA PUERTA ABIERTA
La balada popular vasca en el contexto internacional

El músico **Alan Griffin** publica *La puerta abierta. Baladas vascas e internacionales*, el primer estudio monográfico sobre los vínculos que enlazan las baladas populares en euskera con las de otras lenguas. Un libro que aporta luz y hace más comprensible una parte del cancionero tradicional vasco.

Nacido en Irlanda, **Alan Griffin** llegó a Euskal Herria en 1984, cuando un doctorado de literatura le condujo a Donostia. Seducido por la música vasca, comenzó a acompañar en sus actuaciones a cantantes como **Txomin Artola** o **Amaia Zubiria** y a participar en discos de **Benito Lertxundi**, **Xabi San Sebastian**, **Olatz Zugasti** y otros muchos. Además, formó parte del grupo Alboka, dedicado a la recuperación de temas tradicionales poco conocidos y a la composición de nuevas melodías de corte popular, con el que grabó cinco discos.

En *La puerta abierta* cada capítulo incluye una comparación de una balada vasca con sus homólogas extranjeras, acompañada por un análisis detallado de sus semejanzas y diferencias. Por esta vía desvela vínculos sorprendentes entre la tradición vasca y las europeas. Asimismo, por primera vez da a conocer las fuentes originales de las denominadas *sasibaladak*, o pseudobaladas, traducciones al euskera cuyo autor publicaba como si fueran tradicionales. Cada capítulo finaliza con una relación completa de las versiones vascas y de la mayoría de las extranjeras.

El académico de Euskaltzaindia y experto en literatura popular **Jabier Kaltzakorta** ha destacado la aportación que supone este estudio. "Encontrar solamente el origen de una balada vasca entre una maraña de cancioneros de diferentes tradiciones de Europa resulta más difícil que dar con una aguja de oro en un inmenso pajar. Este libro, sin embargo, cumple con creces ese objetivo".

elkar fundazioa

Elkar-Ikastolak, 50 urteko harreman oparoa

Ikastolen Elkartearen eta **elkar** Fundazioaren artean hasiera hasieratik izan da harremana, eta ugariak izan dira elkarlanean garatu diren proiektuak.

60. hamarkadan, gero **elkar** Taldearen sortzaile izango ziren Jaka anaien eskutik abiatu ziren lehen harremanak. Jaka anaiak etxez etxe liburuak saltzen ari ziren garai hartan, eta ikastolaz ikastola ibiltzen ziren, batean eta bestean irakasleek sortutako materiala bildu (garai hartan ez zegoen eskolarako materialik euskaraz) eta multikopista bidez erreproduzitu eta banatzen. Garai hartan jarri zen martxan Gordailuren bidez "Ikastola liburutegia" bilduma, ikasleentzako irakurgaiak argitaratzeko, Jaka anaiek ipinitako diruari esker.

Aurrerago, 70. eta 80. hamarkadetan, ikastolentzako testu liburuak argitaratzeari ekin zitzaion. Hasieran, Bilbon sortu zen IKER taldearen bidez, eta gero, ikastolek beraiek itzuli eta egokitutakoak edota haiek sortutakoak. Garai horretan argitalpen ardura ikastolena izan zen eta **elkar** Taldearen esku zegoen zabalkunde lana, Zabaltzen banaketa etxearen eta taldeko liburu-denden bidez. Ikasgai guztietarako materiala agertzen hasi zen euskaraz. Ordukoak dira *Saioka* liburuak, *Casals* edo Jexus Mari Goñiren matematikak.

90 eta 2000ko hamarkadetan beste urrats bat egin zen, aldi baterako enpresa-elkarte (ABE) gisa antolatuta, bi enpresen arteko elkarlana, sorkuntzatik hasi eta azken bezero arteko lankidetza. Ikastolen Elkartearen egitekoa zen materiala sortzea eta **elkar**-ena edizioa eta banaketa. Orduko materialak dira: Haur Hezkuntzarako, *Hartxoa* eta *Urtxintxa*; Lehen Hezkuntzarako, *Axelko*, *Otsoko*, *Beleko* eta *Txanela*; Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako, *Ostadar*.

2011tik aurrera IKASELKAR hezkuntza argitaletxearen sorrerak etapa berri bat ekarri du. Ikastolen Elkartearen eta **elkar** taldearen artean erdi bana sortutako enpresa da. Enpresa horren zeregina da eskolan ikasteko materialak sortu eta irakasleei laguntza eskaini eta haien lana erraztea. Erakunde bakoitzak bere aldetik duen esperientzia jarri du enpresa berrian: sormena, prestakuntza, edizioa, ekoizpena, euskal curriculum garatzea helburu duen materiala hezkuntza komunitatearen esku jarrita: Haur Hizkuntzan *Urtxintxa* berritua eta *Kuku*. Lehen Hezkuntzan, *Txanela* berritua, *Kimu* eta *EKI*. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, *EKI* proiektua.

elkar sariak 2023: ikastolak eta kultur politiken azterketa

Euskara bera debekatuta egon eta irakaskuntza erabat erdaraz zenean hasi ziren ikastolak sortzen. Ordutik gaur egunerako bidea egin dute, herriz herri euskarazko hezkuntza sustatzen. Euskal Herriaren euskalduntze prozesuan ezinbesteko erakunde izan dira, eta handia izan da egindako ekarpena, hezkuntza euskaraz eskaintzen, hezkuntza komunitatea euskalduntzeko baliabideak sortzen eta euskararen eta euskal kulturaren beraren zabalkundean. Horregatik guztiagatik erabaki du **elkar** Fundazioak aurtengo Ibilbideari saria ematea. Digitalizazioak eta globalizazioak kultura txikien (era gehiago txiki eta gutxitu direnak) garapena zaildu duen honetan, baliagarria dakiguke mundura begiratu eta beste herri batzuetan garatzen ari diren kultur politikak ezagutu eta aztertzea, Euskal Herrian behar dugun kultura politikarako eredu egokien bila. Kultur politika etengabe berritu eta eguneratu behar den garaiotan, inguruan egiten denaren azterketatik ere topa ditzakegu gure herrirako egokiak izan daitezkeen proposamenak eta praktika egokiak. 2023ko Proiektuari **elkar** sariak lan hori egiteko baliabideak jarriko ditu Eusko Ikaskuntzaren eskura.

FOTOGRAFÍA: GORKA LÓPEZ

SENDERISMO POR IPARRALDE

El norte del Euskal Herria, los territorios históricos de Lapurdi, Nafarroa Beherea y Zuberoa, se caracteriza por la enorme diversidad de paisajes que acumula en su reducida extensión. Este libro nos invita a recorrerlo por rutas senderistas que nos guiarán por lo más selecto de los espacios naturales de Iparralde.

Sin grandes desniveles y con una duración moderada, los recorridos incluidos en el libro *50 rutas senderistas por Iparralde* constituyen una magnífica forma de conocer Ipar Euskal Herria. Y de visitar esta parte del país a enamorarse de él no va más que un paso, el de comprobar in situ que su belleza realmente cautiva.

No son meras palabras. Al recorrer su litoral nos salen al paso calas sitiadas por prados y bosques, playas acurrucadas entre rocas, colinas panorámicas y desfiladeros boscosos. En el corazón de la cordillera pirenaica nos tientan herbosos cordales cimeros de portentosas panorámicas, insondables gargantas y rincones tocados de un halo de magia que invoca lo sobrenatural. A los pies de las suaves estribaciones que articulan los valles interiores, ermitas remotas, tupidas selvas, prados, campos de cultivo y caseríos conforman un mosaico paisajístico que desarma por su sencilla atractivo.

De esta manera, remontaremos los cursos de ríos de montaña para llegar a parajes tan legendarios como las cuevas de Harpeko Saindua (Bidarrai) y Harpea (Irati) o el nacedero del Biduze. La ribera del Ardanabi nos conducirá hasta el caudal mayor del Aturri, la del Biduze nos trasladará del castillo al puerto fluvial y la del río Uhaitzandia a su paso por Mendikota nos mostrará la sosegada belleza de los paisajes suletinos. En otras ocasiones motivarán nuestro viaje las profundas gargantas que han tallado en el corazón de la cordillera pirenaica, caso de los desfiladeros de Olhadubi y Ehujarre.

Los bosques también protagonizan el libro, a veces con una fuerza inusual. Selvas como la de Uztaritze o la de Haitzeder nos muestran la pujanza de estos paisajes en Lapurdi. En Nafarroa Beherea destaca la selva de Amikuze, 655 hectáreas pobladas por una abigarrada variedad

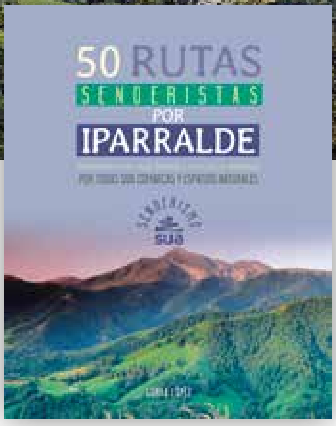

50 RUTAS SENDERISTAS POR IPARRALDE
Gorka López
SUA EDIZIOAK

de especies arbóreas que medran en un terreno sin apenas desnivel. Ya en Zuberoa, nos aguardan tupidos bosques como el de Sohüta, en las inmediaciones de Maule.

Pero quizás el papel principal en este libro queda reservado para los cordales panorámicos que nos premiarán con amplias vistas sobre el entorno. Muchas veces se trata de ascender a meras colinas que separan los valles interiores para proporcionarnos fabulosas perspectivas sobre el puzle de prados aterciopelados, bosquetes, campos de labor y caseríos que se extienden a nuestros pies. Otras veces comenzaremos la ruta en lo alto de los puertos pirenaicos para caminar por los espinazos de hierba que se alzan sobre tupidas selvas a los pies del gran eje axial de la cordillera.

Finalmente, un último tipo de rutas enlaza algunas localidades de singular belleza o recorre sus alrededores, caso de Sara, Ainhoa, Itsasu o Donapaleu.

La mayoría de los recorridos de este libro tienen una distancia inferior a diez kilómetros y una duración comprendida entre las dos y tres horas. Los desniveles, por lo general, rondan los 200-300 metros. Sólo en un puñado de propuestas el desnivel supera los 500 metros. Son, por tanto, rutas al alcance de la mayoría, pensadas para disfrutar del paisaje, la caminata y la compañía.

Ondo ibili!

HEKTOR ORTEGA
Editor

GORKA LÓPEZ, UN MONTAÑERO TODOTERRENO

El autor de *50 rutas senderistas por Iparralde*, **GORKA LÓPEZ** (Gasteiz, 1970), es un montañero de dilatada experiencia que ha publicado numerosos libros con Sua Edizioak, desde títulos de envergadura como el ya clásico *Alta Ruta Pirenaica* (2012) hasta rutas familiares como las incluidas *Excursiones por las Landas* (2010), o recorridos por parajes desérticos como los de *Parque natural de Bardenas* (2022).

NOBEDADEAK

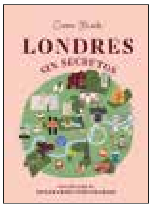

LONDRES SIN SECRETOS
GUÍA ILUSTRADA DE ITINERARIOS INOLVIDABLES
Cierra Block
LUNWERG EDITORES
Lo mejor de la capital británica a través de 40 atractivos mapas. Descubre dónde darte el gusto de un afternoon tea o de un helado riquísimo, explora Chelsea y Notting Hill como uno de sus vecinos, disfruta de las mejores rutas en bici.

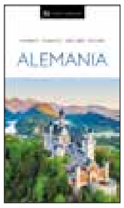

ALEMANIA 2023
(GUÍAS VISUALES)
VVAA
DK
La Guía Visual de Alemania cuenta con exclusivas ilustraciones, planos en 3D, itinerarios, explicaciones detalladas de los principales monumentos y recomendaciones de restaurantes, hoteles, mercados y locales nocturnos.

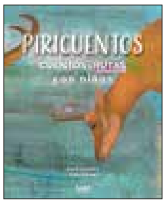

PIRICUENTOS.
CUENTOS Y RUTAS MONTAÑERAS CON NIÑOS
María Lombillo · Rakel Garcia
SUA EDIZIOAK
Aquí tienes cinco cuentos para conocer a la osa Camille, al sarrio Linzo, a una rana Tensina, a las lagartijas del Tozal y a la marmota Carlota, y una treintena de rutas montañeras por los valles de Roncal, Ansó, Tena, Ordesa, Benasque…

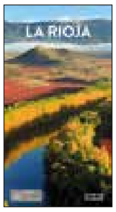

LA RIOJA (GUÍA TOTAL)
VVAA
ANAYA TOURING
Dentro de un espacio geográfico reducido, La Rioja alberga peculiaridades geográficas y culturales que la convierten en un atractivo destino. Esta guía contiene la mejor información, actualizada y dividida en cuatro apartados.

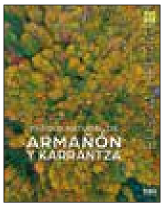

PARQUE NATURAL DE ARMAÑÓN Y KARRANTZA
Mar Ramírez · Juan Carlos Muñoz
SUA EDIZIOAK
La guía Mar Ramírez y el fotógrafo Juan Carlos Muñoz nos llevan a visitar el parque natural de Armañón, uno de los espacios protegidos más desconocidos del país, y nos muestran otros tesoros naturales del valle de Karrantza.

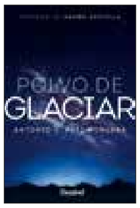

POLVO DE GLACIAR
Antonio J. Ruiz Munuera
DESNIVEL
Decía Kurt Diemberger que "las montañas se suben dos veces, una con el piolet y otra con la pluma". En estos relatos cohabitan protagonistas legendarios con héroes locales. La seriedad y el dramatismo con el humor negro.

ADI NATURA bilduma berria

Haurrei Euskal Herria, bere zentzu zabalenean, ezagutzen, maitatzen eta gozatzen lagunduko dieten liburuak dira Sua Edizioak-en Adi Natura sail berrikoak. Txikitik abiatuko dira, umeek ingurune hurbila hobeto ezagutu dezaten, uste baitugu zerbait maitatzen hasteko, lehenago ezagutu behar dela. Ondoren, maitasunetik etorriko da babesteko ardura.
Lehenengo urratsa hurbilekoa izan behar da, hori ez badugu maite, nekez maitatuko dugu urrunagokoa ere. Horrela, Adi Natura liburuen helburu nagusia umeek euren ingurune hurbila ezagutzea izango da. Adi Natura bildumako liburuek ardatz ludikoak dituzte, dela istorio bat, dela misterio bat argitzea... eta ikertzaile bihurtuta, inguruko guztia ezagutzeari ekingo diote. Tartean gure planetak dituen ajeak ere agertuko zaizkigu, noski.
Ingurumenarekin zuzenean lotutako gaiak azalduko dira liburuetan: energia, elikagaiak, klima aldaketa, ekologismoa, biodibertsitateari mehatxuak, baliabide naturalak, hondakinak...

ADI Natura bildumako liburuak:

NARRASEAN

Etxea da haurraren jardute-gunea; baita inguruko natura ere: euliak, inurriak, zizareak, kakalardoak, barraskiloak… hala nola etxe-eskola barru-inguruko txori eta animaliak.
Haurra izaki horien babesle sentitu ohi da. Etxean bertan ere natura aurki dezakegu.
A zer komeria, egun baten esnatu, eta nor zaren ezin gogoratu! Hori gertatu zaio gure laguntxoari. Arnasa sakon hartu du, eta begiak luzatu ditu; luze-luze-luze eta zabal-zabal-zabalik. Zer demontre gertatu da? Nola heldu naiz ni honaino? Luzatu ditu berriz bi begiak gora-gora-gora eta garroak aurrera-aurrera-aurrera… Baina ezin ezer antzeman!

Katti Olaizola Gabirondo
Jon Patxi Aiatui Iturbe · Paul Caballero
SUA EDIZIOAK

NORK HIL DU TRIKUA?

Ezbeharra gertatu da zure etxetik hurbil dagoen errepide ondoan! Triku bat hilik agertu da. Hara!! Zer gertatu da? Zerk edo nork hil du? Ikerketan parte hartu nahi duzu? Gonbitea helarazten dizugu. Arrastoei adi jarraitu, topatuko dituzun frogak batu eta, aztertuz gero, gertakizun latzaren oinarrira joango zara misterioa argitzeko. Bidean, Euskal Herriko natura inguruetan zer gertatzen ari den ezagutzeko aukera ere izango duzu. Prest zaude hasteko?

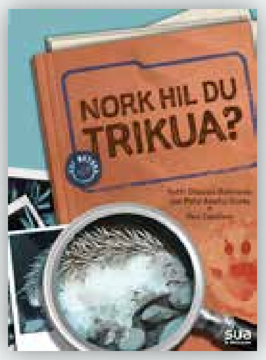

Katti Olaizola Gabirondo
Jon Patxi Aiatui Iturbe · Paul Caballero
SUA EDIZIOAK

GAZTE NATURALISTEN KOADERNOA. BASOKO SEKRETUAK

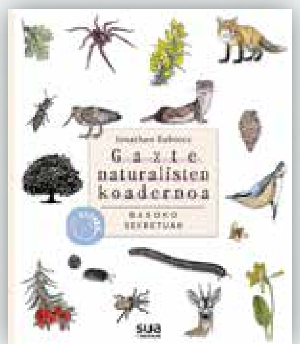

Basora goaz. Baina itxaron!! Behar bezalako naturalistok (eta gu horrelakoak gara), irten baino lehenago, prestatu eta planifikatzen dugu zer egingo dugun. Horretarako, ezinbestekoa da koadernoko orrialdeetan murgiltzea, naturan zer aurkituko dugun irudikatu nahian.
Koadernoak, gainera, landare eta animalia espezieak ezagutzeko gakoak eskainiko dizkizu, haien arrastoak non eta nola aurkitu, haien ohituren eta bizitokien berri emango dizu. Horrez gain, naturan esperimentuak eta jarduerak egiteko irizpideak ere ematen dizkizu. Zer uste zenuen, ba? Hau benetako naturalisten koadernoa da, lagun!!

Jonathan Rubines
SUA EDIZIOAK

VÍCTOR ESCANDELL

Víctor Escandell Eivissan jaiotako ilustratzaile arrakastatsua da. Bartzelonan egin zituen diseinu grafiko ikasketak eta 1989an abiatu zuen bere ilustratzaile ibilbidea. Ordutik, ilustrazioa esparru eta molde ugaritan lantzen dihardu (prentsa, telebista, filmak, publizitatea, liburuak…), estilo anitza eta aberatsa osatuz. Bide oparo horrek hainbat sari eta aitortza ekarri dio. Gaurkoan, Euskal Herrian eta nazioartean arrakasta itzela lortu duen *Enigmak* bildumaz elkarrizketatu dugu.

© MALENA IBARS

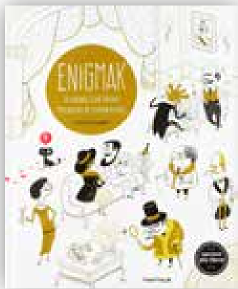

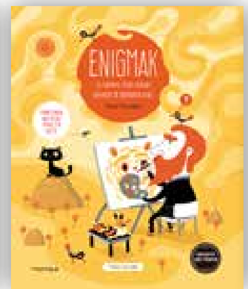

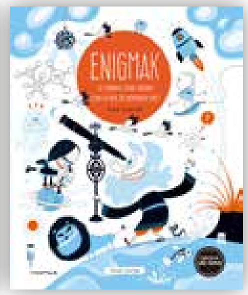

ENIGMAK BILDUMA
Víctor Escandell
Ana Gallo
Víctor Sabaté
TTARTTALO

Zein da, zure ustez, *Enigmak* bildumaren arrakastaren arrazoia?
Egia esanda, ez dakit, misterio bat da. Baina iruditzen zait arrakastaren arrazoia faktore desberdinen batura izan daitekeela: **Ana Gallo** edo **Víctor Sabaté**k garatutako enigma bakoitzaren atzean dagoen ernamuin ludikoa, istorioen sekuentzialitatea, ilustrazio dibertigarriak, edukien balio didaktikoa, Zahorí Books bezalako argitaletxe ekintzaile eta sortzaile batekin kontatu izana jatorrian eta une eta leku egokian egotearen zortea! :)

Zein da *Enigmak* liburuen sorkuntza prozesua?
Lehenik eta behin, **Rebeka Elizegik** (bildumaren diseinatzailea) testu guztia maketatzen du, marrazki bakoitzari tartea utziz. Paperean inprimatutako maketazio horretan, ilustrazio guztiak arkatzez zirriborratzen ditut. Ondoren, zirriborro horiek eskaneatu eta berriro marraztu eta koloreztatzen ditut paleta grafiko batez, Photoshop erabiliz. Bildumaren estilo-marka ilustratibo nabarmenena da enigma bakoitza hiru kolorerekin bakarrik egiten dela: kolore bizi bat (enigma bakoitzean aldatzen dena), beltza eta gorri ukitu txiki batzuk, grafismoei kontrapuntu kromatikoa ematen dietenak.

Haurrentzako liburuak ilustratu behar dituzunean ere, iskin egiten diozu ilustrazio "infantiloideak" sortzeari. Horri esker daukate bilduma honen jarraitzaileek hain adin tarte zabala?
Normalean, umore handia erabiltzen dut nire lanetan. Suposatzen dut gaiak tratatzeko modu horrek, alegia, trama nagusiaren paraleloan gag txikiak sartzeak, belaunaldi-sorta zabal batean eragin dezakeela, haurren publiko hutsetik harago.

Ikerketa, bilaketa, aldaketa, berritasuna… funtsezko ardatzak dituzu zure lanean.
Proiektu berri bati aurre egiteko unean gehien hunkitzen nauen leitmotiva adierazi nahi dudana lortzeko erronka da (erabilitako estilo grafikoaren gainetik). Alegia, adierazi nahi dudan hori adieraztera iristea. "Helburua" prozesuaz gozatzea da.

MIREN ARREGI
Kazetaria

SARI BANAKETA

2023ko maiatzaren 6an egin genuen 15. elkar Ilustrazio eta Ipuin lehiaketako sari banaketa ekitaldia, Donostiako Alde Zaharreko elkar liburu-dendan. Hantxe bildu ziren edizio honetako sarituak, senideak ondoan zituztela. A ze poza ekitaldira agertu ziren guztiena, sariak noiz jasoko gogotsu!

Aurten ere nabarmentzeko moduko parte hartzaile kopurua jaso du lehiaketak. Izan ere, 8.000 lagunek baino gehiagok bidali dituzte haien lanak: 3.100 ipuin jaso ditugu, 4.300 ilustrazio eta 1.100 komiki, gutxi gora behera. Gainera, aurreko urteetako joerari eutsiz, aurten ere jasotako lanen maila bikaina izan da.

Saria jasotzen lehenak, gaztetxoenak izan ziren, alegia, **Esti Vivancok** idatzitako *Nora joan da Nora?* ipuina ilustrazio bilakatu behar zutenekin:

ILUSTRAZIOA (A MAILA)	
1. saria	**Maddi Garai** (Iurreta)
2. saria	**Nora Rodriguez** (Leioa)

ILUSTRAZIOA (B MAILA)	
1. saria	**Nile Intxaurbe** (Bilbo)
2. saria	**Iraia Garro** (Tolosa)

ILUSTRAZIOA (C MAILA)	
1. saria	**Alaiñe Sedano** (Donostia)
2. saria	**Markel Lekube** (Loiu)

Ondoren, **Alex Orbek** egindako ilustrazioarekin ipuin bat osatutakoek jaso zuten saria:

IPUINA (D MAILA)	
1. saria	**Itsaso Barreto** (Irun)
2. saria	**Beñat Arana** (Iruñea)

IPUINA (E MAILA)	
1. saria	**Kattalin Arabolaza** (Oiartzun)
2. saria	**Irati Ugaldea** (Markina)

Kategorietako sariekin amaitzeko, **komiki**etako irabazleek sariak jaso zituzten:

KOMIKIA (F MAILA)	
1. saria	**Isabel Rojas** (Irun)
2. saria	**Ainhoa Martinez** (Erandio)

Azkenik, urtero bezala lehiaketan kolaboratu duten **Laboral Kutxa** eta **Irrien Lagunak**-ek emandako sariak banatu dituen. Hauek zozketa bidez aukeratu ditugu, parte-hartzea eskertzeko asmoz:

LABORAL KUTXAK EMANDAKO SARIAK

Ikasgela osoarentzat txango baterako dirulaguntza

Daniel Prades (Labastida)
Alaitz Balzategi (Arrasate)

IRRIEN LAGUNAK-EK EMANDAKO SARIAK

Harpidetza

Malen Gracia (Gasteiz)
Odei Arce (Donostia)
Markel Suescun (Altsasu)

Ikasgela osoarentzat ikuskizuna

Nora Bikandi eta **Noa Barainka** (Lekeitio)

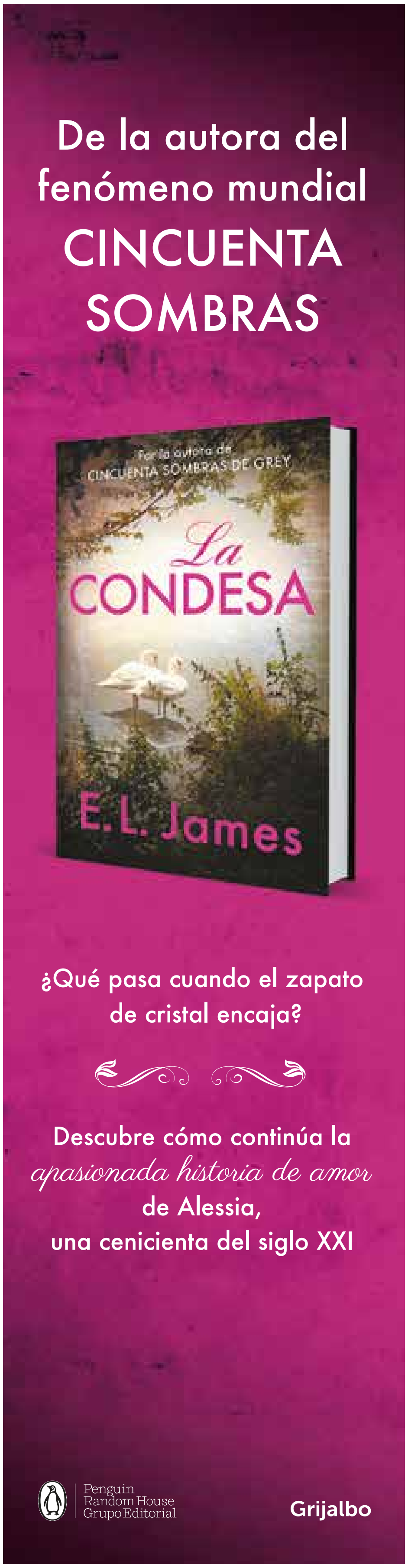

+2

EL ROJO NO ESTÁ ENFADADO, EL AZUL NO ESTÁ TRISTE
AAVV
NUBEOCHO

Zorro llega al parque y todos le preguntan muy preocupados si se encuentra bien. Él está feliz y no entiende qué pasa. Lo que ocurre es que Zorro lleva una camiseta azul, y el azul es el color de la tristeza.

ERBIA ETA DORTOKA. BIGARREN AUKERA
David Pintor
PAMIELA/ KALANDRAKA

Bere garaian, besteak beste, Felix Samaniego euskal idazleak famatu zuen fabula David Pintorrek berridatzi du, umore handiz. Oraingoan amaiera desberdin eta dibertigarri bat proposatzen digu.

+5

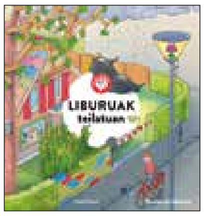

LIBURUAK TEILATUAN
Thomas Van Oostrum
TTARTTALO

Lehenengo begi kolpera, liburu honetako etxea arrunta irudituko zaizu, baina arretaz behatzen baduzu, berehala ikusiko dituzu hamaika gauza eta egoera xelebre.

+6

KIRATS ABERATS
Irati Garmendia
EREIN

Simaurrari buruzko ipuina da. Helburua baratzaren inguruko hiztegia eta edukia zabaltzea da, errimen eta abestien munduan murgilduz.

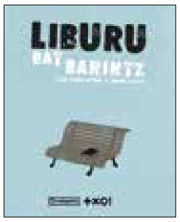

LIBURU BAT BANINTZ
Jose Jorge Letria
TXALAPARTA

Liburu bat ez da soilik orri sorta bat, ez eta istorio bat kontatzen duen hitz segida bat ere. Liburu batean biltzen ahal da mundu oso bat. Zabaltzea aski da batzuetan horretaz ohartzeko.

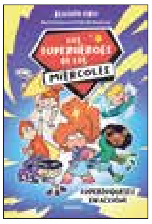

SUPERZOQUETES EN ACCIÓN. LOS SUPERHÉROES DE LOS MIÉRCOLES 1
Begoña Oro
LA GALERA

En la academia Super English se da poco *english*. Pero es muy Super. Más super de lo que nadie imaginaría, sobre todo, esos padres y madres que se acercan a saber horarios, precios... siempre con la misma respuesta: los grupos están completos.

+6

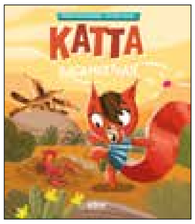

BASAMORTUAN. KATTA 18
Miren Agur Meabe
ELKAR

Haizeak kromo bat lapurtu dio Kattari. Kromo galduari segika, basamortura helduko da Sarerekin. Eta basamortuan barrena. . .

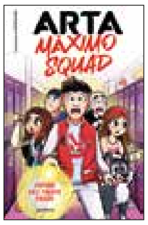

MISTERIO EN EL MALDITO COLEGIO. MÁXIMO SQUAD 1
Arte Game
MONTENA

Únete a la Máximo Squad y vive las aventuras más locas con Arta y sus amigos. ¡Hay un fantasma en el colegio! O eso cuenta la leyenda... Y la Máximo Squad lo tiene claro: ¡hay que descubrir si es verdad!

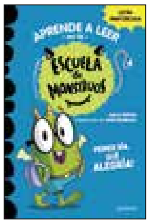

PRIMER DIA, ¡QUÉ ALEGRÍA! APRENDER A LEER EN LA ESCUELA DE MONSTRUOS 11
Sally Rippin
MONTENA

Es el primer día de cole de Hugo, ¡y no conoce a nadie! Aunque hace amigos rápidamente, en clase parece que le cuesta un poco leer. ¿Cómo lo harán para que él también pueda aprender?

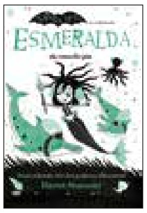

ESMERALDA ETA OZEANOKO JAIA
Harriet Muncaster
MEZULARI

Esmeralda sirena-printzesa nola izan ikasten ari da, baina ez du batere gogorik. Ez da batere trebea jendetzari kasu egin eta errege-jantziei eragiten, eta ez da batere trebea bere gauzetan ere.

+8

VEGETAL. ANIMACIONES PARA EXPLORAR Y MARAVILLARNOS CON LA NATURALEZA
Helene Druvert
MAEVA YOUNG

Escabúllete entre raíces, ramas y flores en este maravilloso paseo vegetal. Un libro extraordinario para explorar los secretos del pulmón de nuestro planeta.

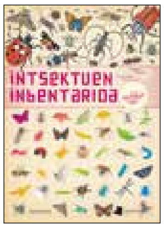

INTSEKTUEN INBENTARIOA (IRUDIDUNA)
Virginie Aladjidi
PAMIELA/ KALANDRAKA

Bere konplexutasun morfologikoa, bere erabilgarritasuna naturaren zikloan, bere espezie ugaritasun nabarmena... Intsektuei buruz jakin behar dugun guztia, antzinako landa koadernoen oroigarri den liburu eder batean.

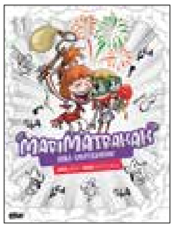

MARIMATRAKAK. GORA SANFERMINAK!
Ana Jaka
ELKAR

Iruñean, sanferminetako jai giroa biziko dute oraingoan Marimatrakek. Dena ez da, ordea, alaitasuna izango; festak ere eragiten du, batzuetan, beldurra, batez ere, kiliki bat puxika batekin segika edukiz gero.

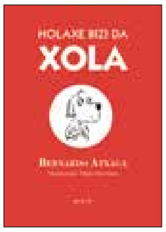

HOLAXE BIZI DA XOLA
Bernardo Atxaga
EREIN

Xolaren abenturen bilduma dakar azal gogorrean. Euskarazko haur literaturako narrazio klasikoak dira, 1995etik aurrera argitaratuak (*Xolak badu lehoien berri*, *Xola eta basurdeak*, *Xola eta Angelito*, *Xola eta Ameriketako izeba*, *Xola eta lapurra*).

+8

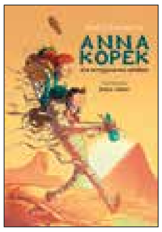

ANNA KOPEK ETA ERREGINAREN EDABEA
Haritz Larrageta
EREIN

Moskun bizitako abenturaren ondoren, oraingoan Kairora eramango ditu Uxue eta Jokin amaren lanak. Bertan, gaurko eta antzinako Egipto nahasiko dituen misio baterako laguntza eskatuko die emakume misteriotsu batek.

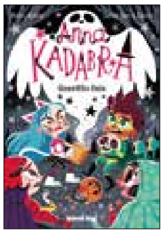

GAUERDIKO FESTA. ANNA KADABRA 4
Pedro Mañas
TRAVEL BUG

Moonvillen, handikiro ospatu da Halloween gaua. Annak eta gainerako magia-aprendizek ere festa bat egitea pentsatu dute. Zoritxarrez, Oliver Dark jeloskorrak plan bat dauka haien gonbidatuak lapurtzeko.

EL LIBRO DE LAS HABILIDADES OLVIDADAS
AAVV
FLAMBOYANT

No hay nada como una limonada fresca en verano, sentarse a charlar alrededor de una hoguera, amenizar una fiesta con trucos de magia o construir un comedero para pájaros y hacer amigos. Construye, juega, cose, tiñe, cocina, repara...

+10

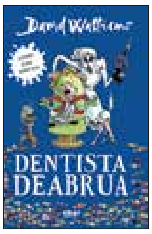

DENTISTA DEABRUA
David Walliams
ELKAR

Gauza arraroak ari ziren gertatzen gau ilunean. Haurrek jarriko zuten hortz bat burkoaren azpian sagutxoarentzat, baina goizean zer aurkituko eta... bare akabatu bat, armiarma bat bizirik, ehunka ipurtsarde arrastaka burkoaren azpian.

+12

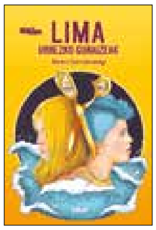

LIMA. URREZKO GURAIZEAK
Miren Gorrotxategi
ELKAR

Bertokira iritsi berri diren Xana eta Mouraren familiak kinka larrian jarriko du herri osoa, olatu artifiziala eraikitzeko proiektua baitute esku artean. Proiektuak Paulita etxegabetzea ekarriko luke, eta Lima ez dago hori gertatzen uzteko prest.

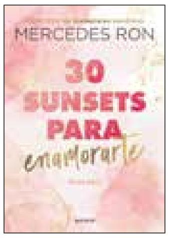

30 SUNSETS PARA ENAMORARTE. BALI 1
Mercedes Ron
MONTENA

Nikki ha crecido en una pequeña isla de Bali. Alex ha aterrizado en ese oasis huyendo de Londres. Ella es veterinaria y da clases de yoga. Él es piloto de aviones y vive rodeado de lujo.

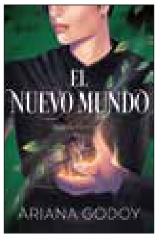

EL NUEVO MUNDO (ALMAS PERDIDAS 2)
Ariana Godoy
MONTENA

Ariana Godoy regresa al tenebroso universo de Almas perdidas con el segundo volumen de su nueva trilogía. Tras la Purificación, el mundo ha cambiado, y Morgan debe encontrar de nuevo su lugar en él.

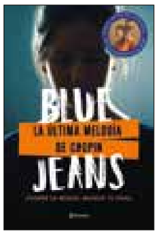

LA ÚLTIMA MELODÍA DE CHOPIN
Blue Jeans
PLANETA

La detective Celia Mayo ha desaparecido. Triana y Niko todavía tienen esperanza de encontrarla, aunque saben que las posibilidades son cada vez más escasas. Un día, los jóvenes reciben una llamada anónima que les asegura que está viva.

NOBEDADEAK
liburuak

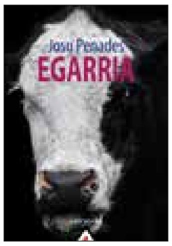

EGARRIA
Josu Penades
ALBERDANIA

Ganaduaren marruek iratzarri dute Galo goizaldean. Etxe-aurrean piztu den suteak aztoratu du ganadua. Sutean aitxe hil dela ikusi du Galok. Jakin gura du sutearena istripua izan den ala hil egin duten aitxe.

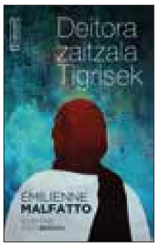

DEITORA ZAITZALA TIGRISEK
Emilienne Malfatto
TXALAPARTA

Gaur egungo Irakeko landa eremuan, Tigris ibaiaren ertzean, debeku zorrotza hautsi du neskatxa batek: maitasunezko harreman bat izan du ezkontzatik kanpo, bizitzaren oldar baten antzekoa.

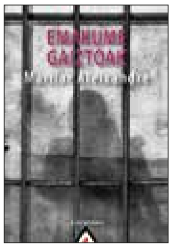

EMAKUME GAIZTOAK
Marilar Aleixandre
ALBERDANIA

Siscak hamabost urte ditu, eta Coruñako Galera espetxean preso dago, emakume ororen antzera bera ere ez baita bere gorputzaren jabe. XIX. mendearen amaieratik datorkigu eleberri honetan haren ahots sarkorra, hunkigarria.

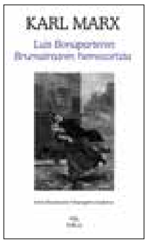

LUIS BONAPARTEREN BRUMAIREAREN HEMEZORTZIA
Karl Marx
IGELA

Marx gaztearen jeinu bizia biltzen du kazetaria zela idatzitako klasiko honek. Askorentzat bere pentsamenduan murgiltzeko akuilua izan daiteke. Beti bezala, ahal den ediziorik zainduena osatu dugu, baina edonorentzat eskuragai izan dadin.

OTSOA ETORRIKO DA
Iñaki Irasizabal
ELKAR

Bizitza ez dela ipuinetan bezalakoa aspaldi ikasi zuen Maiderrek, otsoak are letagin zorrotzago eta luzeagoak dituela eta zure etxea erraz asko bota dezakeela, adreiluz eraikia izan arren. Zer egingo du aterpe ziurrik ez daukanak?

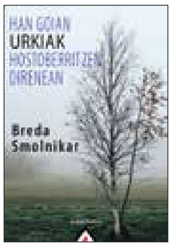

HAN GOIAN URKIAK HOSTOBERRITZEN DIRENEAN
Breda Smolnikar
ALBERDANIA

Lehen Mundu Gerraren aurreko urteetan, Eslovenia, Europako beste herrialde asko bezala, Estatu Batuak, Agindutako Lur berria, helburu duen migrazio masibo batean odolusten ari da. Rozina, emakume bizi eta aktiboa, hara doa.

MASKARA BATEN AITORTZA
Yukio Mishima
IGELA

Kochan nerabeak, Japoniako gizarte inperial eta militaristan hezia delarik, apurka egin beharko du aurrera, bere homosexualitatea onartu eta bere inguruan jasaten duen eguneroko atzerakoi eta gogorrean.

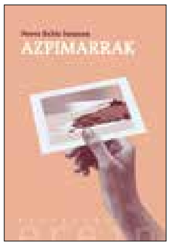

AZPIMARRAK
Nerea Balda Sanjuan
EREIN

Selvak ama izan nahi du, baina ezusteko batek kolokan jarri dio erabakia. Autobusean, liburu bat topatu du, azpimarrez beteta, eta horren bitartez aurkitu du Andreu, gaztetan ezagutu zuen mutila.

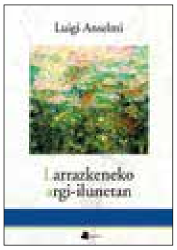

LARRAZKENEKO ARGI-ILUNETAN
Luigi Anselmi
PAMIELA

Poesia sorta berriarekin etorri da hiri handiko poeta, natura eta urtaroetara jo du berriz ere, bizitzaren eta egunerokoaren isla gisa.

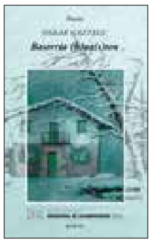

BASERRIA (H)UZ(S)TEN
Oskar Gaztelu
EREIN

Ama joan zaigu. Lehenago, aita eta amama joan ziren. Lur isilera. Une honetan baserrian ez da inor. Orain baserria hustu behar dugu. Eta gauzak giza arrastoen eramaileak ere badira. Hau dena kontatzeko ez dago hitzik, poesia ez bada.

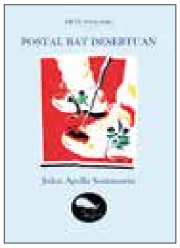

POSTAL BAT DESERTUAN
Julen Apella Santamaria
BALEA ZURIA

Lan honekin, Julen Apellak DK Poesia Sariaren 6. edizioa eskuratu du. *Postal bat desertuan* poema-bilduman ahots gazte baino sendo bat suma daiteke liburuaren atzetik, erreferentzia eta eragin ugari erakusten duena.

HEROINES GAME
Tabasa Iori
HARRIET

Harriet argitaletxeak apustu sendoa egin du manga euskaraz argitaratzearen alde. Orain arte Cube Arts saileko hiru liburuki kaleratu ditu eta orain Heroines Game saileko bi eta Dinosaurs Sanctuary saileko bat dakartza.

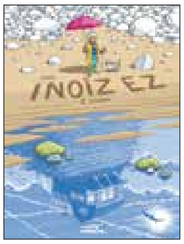

INOIZ EZ E EGUNA
Bruno Duhamel
HARRIET

Troumesnil, Alabastroko Itsasertza, Normandia. Madeleineren etxea amildegi ertzean dago. Baita alkatea ere. Herriko atsorik zaharrena etxetik atera nahi izan zuenetik, alkateak gorriak eta beltzak ikusi ditu.

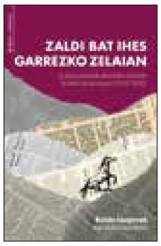

ZALDI BAT IHES GARREZKO ZELAIAN
Batzuk
ARGIA

Euskal prentsak 1869tik 2000ra ekarritako zenbait kronika gogoangarriren bilduma egin du Koldo Izagirrek. Mende batez baino gehiagoz, ikusitakoak eta bizi izandakoak kontatu dituzten kronikariek herri honen modernitaterako bidea deskribatu dute.

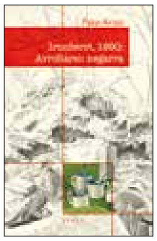

IRUNBERRI, 1990: ARROILAREN NEGARRA
Pako Aristi
EREIN

Irunberriko arroilan 1990ean gertatutakoaren ikerketa sakon baten emaitza da liburu hau. Ikertzaile taldeak lekuko berriak elkarrizketatu ditu, sumarioa aztertu, garaiko hemeroteka analizatu eta ondorio argiak atera ditu.

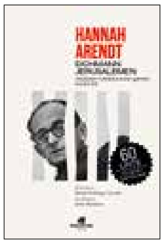

EICHMANN JERUSALEMEN
Hannah Arendt
KATAKRAK

Adolf Eichmann nazia bahitu eta Jerusalemen epaitu zuen Israelek. Zenbateraino lortu zuen Jerusalemeko auzitegiak justiziaren eskaerak asetzea, ez besterik, horixe da liburu klasiko honen gaia.

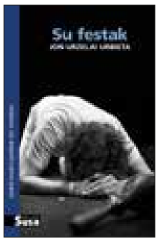

SU FESTAK
Jon Urzelai Urbieta
SUSA

Musika jaialdiek Euskal Herrian izan duten egitekoa aztertu du Jon Urzelaik, mende erdian, eremu globalean zein lokalean jazotakoak harilkatuz: Mairuelegorretako kobetatik hasi, Woodstocken errepliketatik igaro, eta Kobetamendiko zein Irisarriko zelaietara heldu.

NAZIOEN TOURRA
Xabier Fernandez
TXALAPARTA

Txirrindularitza-lasterketa bat izatetik harago, Tourra nazio harrotasuna eta identitateak sustatzeko tresna bat izan da sorreratik beretik, 1903tik. Berehala bihurtu zen frantses nazioko kirol-ekitaldirik ezagunena, gero eta estaldura mediatiko zabalagoa erakarriz.

NOVEDADES

libros

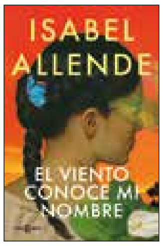

EL VIENTO CONOCE MI NOMBRE
Isabel Allende
PLAZA&JANÉS

Pasado y presente se entrelazan para relatar el drama del desarraigo y la redención de la solidaridad, la compasión y el amor. Una historia de violencia y esperanza.

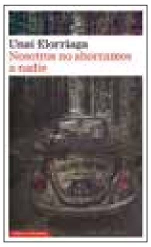

NOSOTROS NO AHORCAMOS A NADIE
Unai Elorriaga
GALAXIA GUTENBERG

Una novela que, con una mirada llena de ternura y comicidad, se articula en torno a la vejez, a la conciencia del final de la vida, al decaimiento y la enfermedad, a través del viaje de sus ancianos protagonistas, Soro Barturen y Erroman.

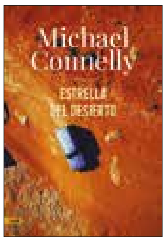

ESTRELLA DEL DESIERTO
Michael Connelly
ALIANZA

Renée Ballard y Harry Bosch trabajan juntos para dar caza a la "ballena blanca" del detective, el asesino de una familia entera.

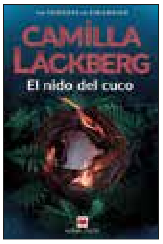

EL NIDO DEL CUCO
Camilla Läckberg
MAEVA

Dos sucesos terribles sin conexión sacuden Fjällbacka. Encuentran a un famoso fotógrafo brutalmente asesinado y en la casa del supuesto ganador del premio Nobel de Literatura sucede una sangrienta tragedia.

LAS PERFECCIONES
Vincenzo Latronico
ANAGRAMA

Anna y Tom son una pareja de jóvenes que trabajan como diseñadores gráficos desde casa. Aprovechando la flexibilidad de movimientos que les proporciona su profesión, deciden instalarse en un luminoso apartamento en Berlín.

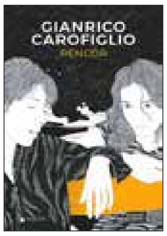

RENCOR
Gianrico Carofiglio
DUOMO

Después de *La disciplina de Penelope*, *Rencor* continúa donde lo dejamos con esta mujer investigadora que deambula por las calles de Milán en busca de algo que pueda salvarla de una vez por todas.

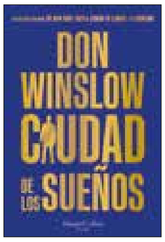

LA CIUDAD DE LOS SUEÑOS
Don Winslow
HARPERCOLLINS

Tras *Ciudad en llamas*, llega la dramática segunda entrega de la épica trilogía policiaca de Don Winslow. Danny Ryan se ha dado a la fuga tras perder una guerra sangrienta que enfrentó a bandas criminales de la Costa Este.

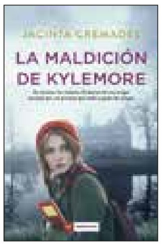

LA MALDICIÓN DE KYLEMORE
Jacinta Cremades
DUOMO

París, 2006. Adriana, aspirante a escritora en busca de su camino, recibe una invitación inesperada. Su amiga Gela se casa y el lugar no ha sido elegido al azar. El enlace se celebrará en la abadía de Kylemore, en Irlanda.

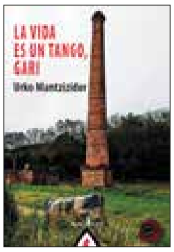

LA VIDA ES UN TANGO, GARI
Urko Mantzizidor
ALBERDANIA

¿Puede una persona normal convertirse en traficante de drogas si se le presenta la oportunidad para ello? Gari e Irati, una pareja de vida convencional, se verán arrastrados a una vorágine de mentiras y violencia por el egoísmo y la avaricia.

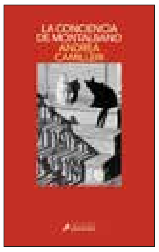

LA CONCIENCIA DE MONTALBANO
Andrea Camilleri
SALAMANDRA

Seis relatos no incluidos en las recopilaciones publicadas en vida de Andrea Camilleri, en los que, a partir de pistas mínimas, Salvo Montalbano se ve obligado a esclarecer crímenes disfrazados de accidentes.

CAPITÁN FRACASA
Anjel Lertxundi
EREIN

La novela *Capitán Fracasa* se desarrolla en una zona fronteriza entre Francia e Italia durante los años 60 del pasado siglo; ese tipo de lugares propicios para negocios oscuros y relaciones ambiguas.

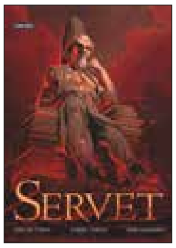

SERVET
AAVV
SERENDIPIA

Miguel Servet Conesa (1511 - 1553) fue un teólogo, médico y filósofo, sentenciado a muerte 'in absentia' y quemado en efigie por la iglesia católica y, finalmente, condenado y quemado por la iglesia calvinista.

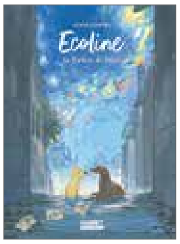

ECOLINE 2. LA PINTORA DE PARIS
Stephen Desberg / Ana Teresa Martínez
HARRIET

Musette se enamora de un cantante de ópera, el palomo Raúl anhela casarse con una cigüeña y un viejo perro, pianista de jazz de profesión, explica a Ecoline de qué depende la belleza de un cuadro.

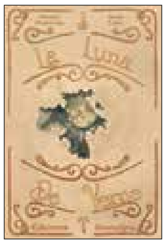

LA LUNA DE VERNE
Montse Mazorriaga / Arnau López
SERENDIPIA

En 1909 un grupo de visionarios inspirados por Los viajes extraordinarios de Julio Verne se proponen enviar a los primeros humanos a la Luna guiados por las aventuras del escritor francés, pondrán en marcha la carrera espacial.

QUÉ HACE LA POLICÍA Y CÓMO VIVIR SIN ELLA
Paul Rocher
KATAKRAK

Paul Rocher refuta en este libro los presupuestos subyacentes al mito policial de una institución sin duda imperfecta pero necesaria, al servicio del conjunto de la sociedad, cuyas carencias se limita a reflejar.

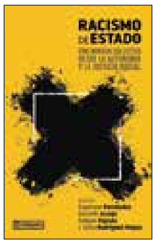

RACISMO DE ESTADO. UNA MIRADA COLECTIVA DESDE LA AUTONOMÍA Y LA JUSTICIA RACIAL
AAVV
TXALAPARTA

Desde el conocimiento encarnado en la experiencia vivida como parte de los pueblos negro, romaní, y musulmán, este libro propone contribuir al debate sobre el antirracismo político.

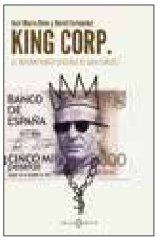

KING CORP. EL IMPERIO NUNCA CONTADO DE JUAN CARLOS I
Jose María Olmo / David Fernández
LIBROS DEL KO

En el imperio de Juan Carlos I, que abarca desde Panamá hasta Suiza pasando por los países árabes del golfo Pérsico, nunca se pone el sol ni, lo que es más importante, se acaba la liquidez.

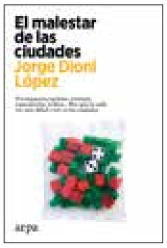

EL MALESTAR DE LAS CIUDADES
Jorge Dioni López
ARPA

Un impresionante análisis de los problemas y desafíos de la ciudad contemporánea: el muchismo, la especulación, la gentrificación, la privatización, la contaminación, el turismo...

ENTRE CARLISTAS
John Furley
PAMIELA

El relato de John Furley no deja indiferente. Entre la flema y la altivez, matizadas por la intención benevolente y compasiva, Furley narra su periplo por el activo frente carlista durante los convulsos meses de mayo y junio de 1874.

APRENDE A INTERPRETAR CON AMOR LOS MENSAJES DE TU CUERPO
Manuel Requena Usano
GAIA

Según Manuel Requena, todo en el Universo ha sido creado primero por "la mente arquetípica, profunda, cósmica" y ha sido manifestado después. Eso significa que aquello que experimentamos lo ha generado en primer lugar nuestra mente.

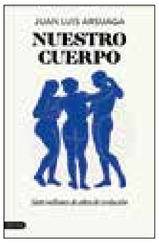

NUESTRO CUERPO
Juan Luis Arsuaga
DESTINO

Juan Luis Arsuaga nos invita a descubrir de forma sencilla y amena las maravillas que componen el cuerpo humano y cómo y por qué han evolucionado.

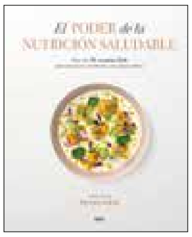

EL PODER DE LA NUTRICIÓN SALUDABLE
SHA Wellness
RBA

En las páginas de este libro encontrarás una colección de platos y preparaciones sencillos y saludables para disfrutar en casa tanto del proceso de elaboración, como del placer de comer de manera consciente.

El fenómeno editorial que ha cambiado el modo en que vivimos nuestro día a día

DIANA

NOBEDADEAK
musika

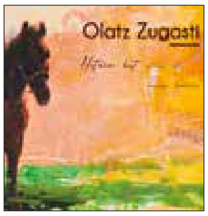

HITZÑO BAT ERRAN ETA, BANUA BERHALA
Olatz Zugasti
KANTAITA ENEA

DESKONTUA %10

Olatz Zugastik bere berezko bideari jarraitzen dio hainbat estilotatik datozen doinu, erritmo eta soinuez osatzen den musikarekin eta hitzekin.

TODO ES PARA DESTRUIR
La Excavadora
MAUKA

DESKONTUA %10

Segundo disco de la banda alavesa. Once temas que van desde el metal, punk rock al glam; que tienen como base los característicos estribillos bien marcados de la banda y una base rítmica que pasa por encima.

(SUBTRACK)
Ed Sheeran
WARNER MUSIC

El sexto disco del cantautor inglés Ed Sheeran, de carácter netamente acústico, incluye dos temas, *Closed Eyes* y *Boat*, previamente publicados en sencillos. Las catorce canciones han sido compuestas por Sheeran y Aaron Dessner.

BIZIRIK
Bengo
OSO POLITA RECORDS

DESKONTUA %10

Bengoren lehen lan luzeak zortzi abestitan soinu urbanoak batzen ditu, haien bidez bere bizitzari buruzko errelatoa josiz. Zalantzarik gabe, Euskal Herriko musika urbanoarentzat erreferentziazko lana.

72 SEASONS
Metallica
UNIVERSAL

La banda estadounidense de metal vuelve con un disco de estudio, el undécimo de su carrera. Un album intenso que no desperdicia ni uno solo de los 77 minutos de música que ofrece.

YO ESTOY VIVO
Ñu
GRAN SOL

La banda de José Carlos Molina, una de las pioneras del rock madrileño, publica un nuevo disco de estudio, el primero desde 2011. Ñu mantiene su peculiar estilo que mezcla heavy, folk y música celta y demuestra que están muy vivos.

AIO!
Urko
GRAN SOL

DESKONTUA %10

Josean Larrañaga, Urko, abeslariak bost hamarkadatan eszenatoki gainean egon eta gero behin betiko agurra prestatu du. Arriaga antzokian Bilboko Musika Bandarekin egindako kontzertuaren grabazioa da.

LAS VENTANAS DE MI ALMA
Luz Casal
UNIVERSAL

Luz Casal regresa con un nuevo disco, el más personal y autobiográfico de su carrera. El título ya anuncia que Luz se presenta sin máscaras ni artificios, franca y apasionada como siempre y más anclada a la realidad que nunca.

DVD-AK

AS BESTAS
Rodrigo Sorogoyen
KARMA FILMS

Antoine y Olga son una pareja francesa que se instaló hace tiempo en una aldea del interior de Galicia. Allí llevan una vida tranquila, aunque su convivencia con los lugareños no es idílica.

LA BALLENA (THE WHALE)
Darren Aronofsky
DIVISA RED

La historia de un profesor de inglés solitario que vive con obesidad severa e intenta reconectar con su hija adolescente en una última oportunidad de redención.

+3

PUZZLE SILUETA TEO EL DINOSAURIO

DJECO

24 piezako puzzle bikaina, dinosauro itxura duen kutxa dotore baten barruan.

+7

MANTIS

ASMODEE

Mantis sólo tiene dos reglas: Puntúa o hurta cartas mientras avanzas triunfalmente hacia la victoria absoluta... o la derrota más evidente.

+8

FRIEGAS TÚ

CACAHUETE GAMES

Nori gustatzen zaio harrikoa egitea? Egoki erabili zure kartak, galduz gero lan egin beharko duzu eta. Harrikoa egitea inoiz ez da hain dibertigarria izan!

+8

TINY TURBO CARS

DEVIR

Juego de mesa de carreras en el que programarás los movimientos de tu pequeño coche de juguete con anticipación para poder ganar la carrera.

+8

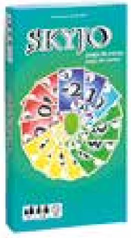

SKYJO

LÚDILO

Skyjo es un juego de estrategia con el objetivo de deshacerse, como sea posible, de las cartas con valores numéricos altos…

+8

PUSH

RAVENSBURGER

Push karta jokoa da. Kartak metatan jarriz puntuak irabaziko ditugu, baina erne ibili puntu-muga ez gainditzeko gero!

+8

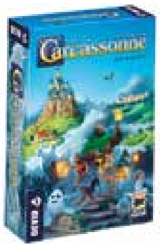

NIEBLA EN CARCASSONNE

DEVIR

Juego de mesa que trae nuevas y divertidas formas de jugar en el universo Carcassonne. Una espesa niebla esconde aullantes almas atormentadas que vuelven en busca del descanso eterno.

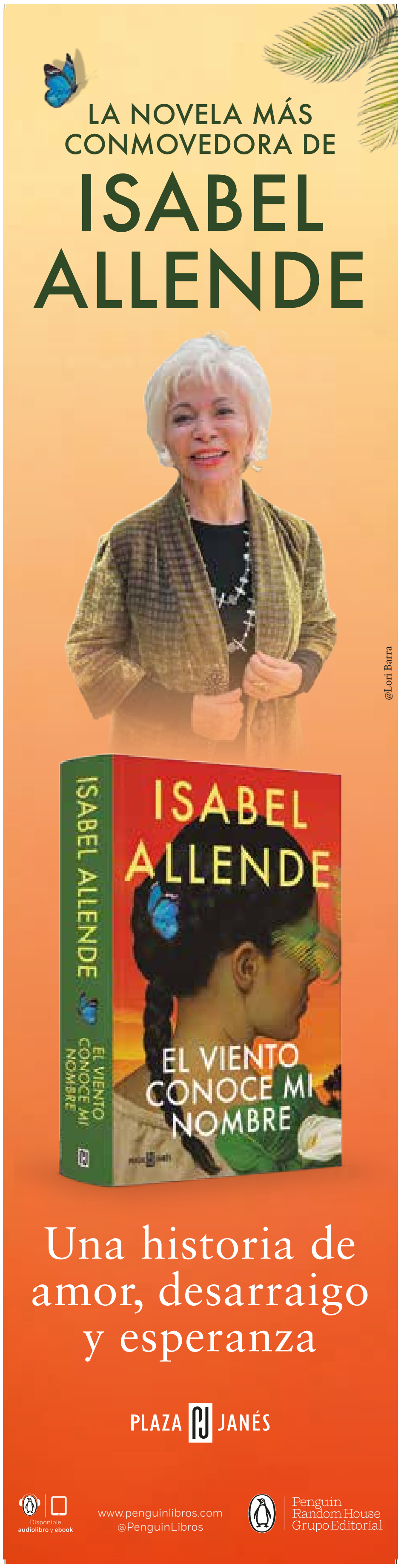

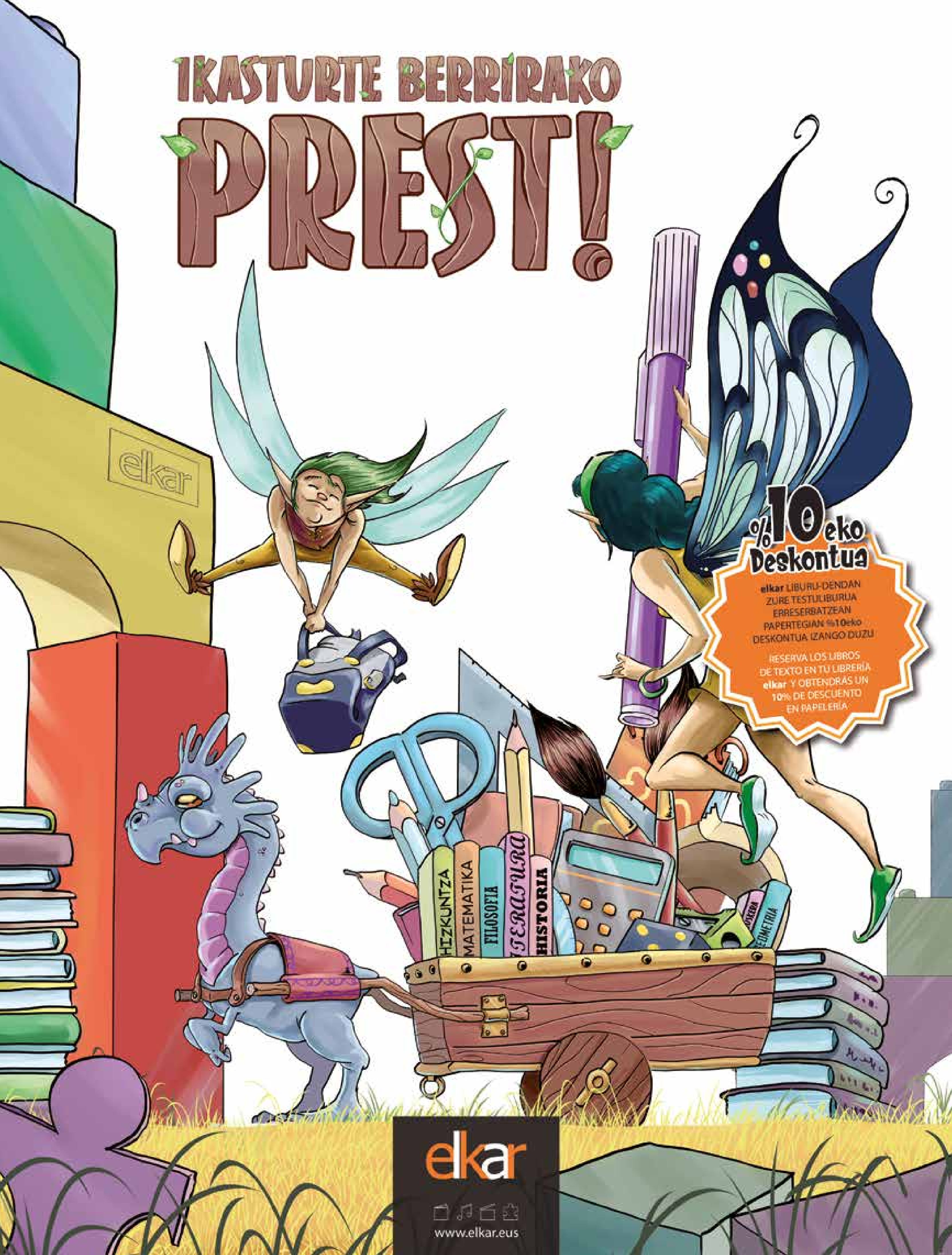
IKASTURTE BERRIRAKO
PREST!
elkar
HIZKUNTZA
MATEMATIKA
FILOSOFIA
LITERATURA
HISTORIA
%10eko
Deskontua
elkar LIBURU-DENDAN
ZURE TESTULIBURUA
ERRESERBATZEAN
PAPERTEGIAN %10eko
DESKONTUA IZANGO DUZU
¡RESERVA LOS LIBROS
DE TEXTO EN TU LIBRERÍA
elkar Y OBTENDRÁS UN
10% DE DESCUENTO
EN PAPELERÍA
elkar
www.elkar.eus